

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudkyní Olgou Stránskou v právní věci žalobce **I. G.**, nar. . . , občana Ruské federace, trvale bytem K. u K., okr. P., t. č. V. P. – R., zastoupeného Mgr. et Mgr. Markem Čechovským, Ph.D., advokátem, se sídlem Opletalova 25, 110 00, Praha 1, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra**, odboru azylové a migrační politiky, pošt. schr. 21/OAM, 170 34, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 5. 2016, č. j. OAM-62/LE-LE05-LE05-2015, e.č. L0010054,

t a k t o :

- I.** Rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 5. 2016, č. j. OAM-62/LE-LE05-LE05-2015, e.č. L0010054, se v části, kterou nebyla žalobci udělena mezinárodní ochrana podle § 14a a §14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů, **zrušuje** a věc se v této části vrací žalovanému k dalšímu řízení. Ve zbytku se žaloba **zamítá**.
- II.** Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III.** Ustanovenému tlumočnickovi Ing. E. B. **se přiznává** odměna za tlumočení u jednání soudu ve výši 1050,-Kč, která mu bude zaplacená z účtu Krajského soudu v Praze do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í

Žalobce podal ke zdejšímu soudu žalobu, kterou se domáhal zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalovaného, jímž žalovaný rozhodl, že se mu mezinárodní ochrana podle § 12, §13, §14, § 14a a § 14b, neuděluje.

Žalobce v žalobě uvedl, že žalovaný v řízení porušil § 12, § 14 a § 14a zákona o azylu a postupoval v rozporu s § 2 odst. 1 správního řádu, neboť nezákonně akceptoval skutečnosti, které se jevily v jeho neprospěch, a ignoroval a bezdůvodně zpochybňoval autenticitu důkazů a skutečností, které svědčí v jeho prospěch. Při zjišťování stavu věci také porušil § 3 správního řádu a dopustil se řady procesních pochybení, která následně ovlivnila nezjištění skutkového stavu ve věci. Namítl také nepřezkoumatelnost rozhodnutí v souvislosti s § 68 odst. 3 správního řádu, neboť se žalovaný nevypořádal s některými klíčovými důkazy, které založil do spisu, avšak žalovaný je v napadeném rozhodnutí nezmínil.

Žalobce uvedl, že nesouhlasí se závěrem žalovaného, že mu v zemi původu nehrozí perzekuce, resp., že v případě vydání do země původu mu nehrozí nelidské či ponižující zacházení, nebo že nebude jeho život ohrožen. Vzhledem k tomu, že žalovaný v napadeném rozhodnutí tvrdí, že údajně nikdy relevantně nespecifikoval, proč by zrovna jeho osobě hrozilo v zemi původu jednání státních úřadů, které je v rozporu se základními právy na spravedlivý proces a které může ohrozit jeho život a rovněž ponižující a jiné nelidské zacházení, uvedl žalobce genezi jeho problémů s vlivovou skupinou, která spolupracuje se státními orgány a které vyústily v jeho křivé obvinění z vraždy.

Uvedl, že v letech 1999 až 2000 byl většinovým vlastníkem společnosti T. M. S. k., přičemž vlastnické podíly získal dědictvím po smrti své matky. Od počátku byl na něj vyvíjen tlak menšinovými vlastníky společnosti s cílem nezákonného získání peněz anebo odnětí vlastnictví. V r. 2000 se s rodinou odstěhoval na Kypr a vedení společnosti předal své tetě F. K.. Jeho rodina od r. 1999 čelila systematickým pokusům o nezákonné převzetí vlastnictví společnosti ze strany organizované zájmové skupiny minoritních akcionářů, v jejichž prospěch vystupují orgány státní moci, zejména příslušníci vyšetřovacích složek MVD a prokuratury. Zpočátku se tato zájmová skupina pokoušela o převzetí kontroly nad společností pomocí prostředků civilního práva, o čemž předložil důkazy, které však nebyly žalovaným připuštěny. Vzhledem k tomu, že tato snaha nepřinesla kýžené výsledky, uchýlila se zájmová skupina postupně v kooperaci s orgány státní moci k posílení nátlaku prostředky práva trestního. V dubnu 2002 předvolaly vyšetřovací orgány Savelovské meziobvodní prokuratury Ruské federace bratrance žalobce T. G. k výslechu v souvislosti s vraždou advokátky I. M.. V době, kdy byl ve vyšetřovací vazbě, byla žadatelova teta F. K. několikrát předvolána k výslechům na prokuraturu, kde na ni vyšetřovatel vyvíjel silný nátlak a vyžadoval, aby křivě obvinila oba své synovce, především žalobce. T. G. byl z vazby propuštěn přibližně po třech týdnech, podle jeho matky byl mučen tím, že mu byla oblékána na hlavu plynová maska, která mu znemožňovala dýchání a byl podrobován i jinému mučení, o kterém vzhledem ke svému následnému psychickému stavu již raději nemluvil. V důsledku těchto událostí postihla paní F. K. v květnu 2002 mrtvice. Protože po té nemohla p. K. zodpovědně vést společnost, darovala vlastnické podíly ve společnosti manželce žalobce, J. T.. Po přepisu zbývajících vlastnických práv v r. 2005 na J. T. p. K. brzy zemřela. Pokusy o násilné převzetí společnosti dále akcelerovaly, ale nebyly po dobu mnoha let úspěšné. Proto se zájmová skupina rozhodla věc konečně vyřešit prostřednictvím zneužití prostředků trestního práva a zinscenovala obvinění žalobce z vraždy advokátky I. M..

V červenci 2011 vyšetřovatelé MVD vylomili dveře, převrátili nábytek a ukradli mnoho věci z bytu p. R. K.. Podle svých slov hledali důkazy, které by vyvrátily darování vlastnických podílů paní T.. Obdobným způsobem prohlédli kancelář její advokátky, kanceláře společnosti a byt p. G.. Při výslechu p. K. byl na ni vyvíjen enormní nátlak, aby křivě obvinila žalobce a jeho manželku a aby popřela právoplatnost převodu vlastnických podílů ve společnosti na p. T., což ona odmítla.

Žalobce zdůraznil, že I. M. byla zavražděna v r. 2002, v době, kdy on pobýval na Kypru. Jeho trestní stíhání bylo zahájeno až v říjnu 2011 bez získání jakéhokoliv nového důkazu, který by nebyl znám v době po spáchání skutku. Uvedl, že se opakovaně vracel do Ruské federace a opouštěl její území bez jakýchkoliv problémů, resp. bez snahy ruských orgánů činit s ním v uvedené věci jakékoliv úkony. V tomto roce 2011 došlo „shodou okolností“ z podnětu minoritních akcionářů společnosti také k zahájení trestního stíhání jeho manželky a manažerů společnosti za údajné zfalšování podpisů na smlouvách o darování vlastnického podílu ve prospěch jeho manželky. V návaznosti na toto obvinění byl vydán mezinárodní zatykač také na jeho manželku, která byla na jeho základě zadržena a držena ve vazbě v Itálii. Nejvyšší soud Italské republiky ji nakonec odmítl do Ruské federace vydat. On sám přicestoval dobrovolně do ČR, aby mohl řešit osobně vzniklou situaci s českými orgány, a byl zde zadržen na základě extradiční žádosti Ruské federace. „Shodou okolností“ došlo ve stejné době k dalšímu pokusu o ovládnutí společnosti, tentokrát zfalšováním zakladatelských listin a zápisem nepravdivých údajů do obchodního rejstříku. Z toho vyplývá, že extradiční žádost byla dalším vhodným nástrojem, jak usnadnit převzetí společnosti.

Žalobce upozornil, že jeho problémy, jakožto movitého podnikatele, se zájmovými skupinami, které kooperují nezákonně s orgány veřejné moci Ruské federace, nejsou v zemi původu žadatele ničím výjimečným, resp. se nejedná o ojedinělý exces, který by se z externího pohledu ze strany českých soudů mohl jevit jako velmi nepravděpodobný. Jeho případ je naopak spíše typickým příkladem nezákonného zabírání majetku a zastrašování, věznění a mučení podnikatelů a jejich příbuzných, prováděného organizovanými zločineckými skupinami, často přímo napojených na státní struktury, zejména silové složky, prokuraturu a justiční orgány. Jak vyplývá z dokumentů založených ve spise, zejména z dopisu ruského hnutí Za lidská práva, ke kterému se žádný z obecných soudů nevyjádřil, článku Doing Business in Russia z internetového portálu www.svoboda.org a článku Jordana Gans-Morse Threats to Property Rights in Russia: From Private Coercion to State Agression publikovaném v časopise Post-Soviet Affairs, jeho případ typově odpovídá v současném Rusku široce rozšířenému fungování veřejné správy napojené na kriminální struktury, které společně různými prostředky soukromého a trestního práva a s tím souvisejícím zastrašováním, vyhrožováním a případným vězněním, mučením a nelidským zacházením, přebírají nezákonně majetek oprávněných vlastníků. V Rusku se tak děje systematicky, dlouhodobě a jde o jev velmi rozšířený.

Např. v článku Doing Business in Russia je uvedeno hned několik případů, které jsou s případem žalobce velmi podobné. Lze se zde dočíst, že k případům, jako je nezákonné zabránění majetku za pomoci vytvoření umělé trestněprávní kauzy a uvěznění podnikatelů dochází skutečně velmi často a přitom je jen nepatrný zlomek objasněn a postižené osoby rehabilitovány. Článek Threats to Property Rights in Russia: From Private Coercion to State Agression podrobným způsobem mapuje a vysvětluje postupný přerod kriminálního podnikatelského prostředí v Rusku od 90tých let, pro něž byly příznačné ilegální skupiny vyděračů, až po současný systém sofistikovaného odstraňování majetnějších osob prostředky zdánlivě právními (zejména zneužívání institutů civilního a trestního práva) ze strany vlivových/zájmových skupin přímo spojených se silovými a justičními složkami. V současném Rusku se tak setkáváme s příslušníky orgánů veřejné moci „najatými“ kriminálními zájmovými skupinami, nebo dokonce přímo orgány veřejné moci jakožto původními organizátory a pak následně i vykonavateli těchto nezákonných praktik zabránění cizího majetku. Případ žalobce tedy v podstatě odpovídá typu jednání tzv. „predátorského státu“ klasifikovaného jako „attacks by low-level state officials acting on behalf of paying private sector clients“. Vzhledem k uvedenému lze mít důvodné obavy, že v případě nuceného

vycestování bude žalobce vystaven v zemi původu mučení a jinému nelidskému zacházení, že s ním nebude veden spravedlivý proces, ale naopak proces s předem daným výsledkem, který může ohrozit jeho život. Hnutí Za lidská práva napsalo v individualizovaném stanovisku k osobě žalobce, že „v souvislosti s odmítnutím extradice paní T., se stává zřejmým, že extradice žalobce zůstává jedinou možností, jak vyvíjet tlak na vlastníky společnosti M. S. k. za účelem pokračování v nezákonném odnětí tohoto majetku a legalizace této trestné činnosti. Vzhledem ke skutečnosti, že v obvinění žalobce figurují osoby čečenské národnosti a k tomu, že za obviněními stojí snaha o násilné odnětí vlastnictví, prohlásilo, že riziko toho, že žalobce bude vystaven mučení nebo jinému nelidskému zacházení, které bude mít v jeho konkrétním případě za následek újmu na zdraví nebo dokonce ohrožení života, je po extradici do Ruska více než zřejmé. Prohlásilo s jistotou, že žalobce nemůže počítat se spravedlivým procesem v Rusku v jeho trestní věci, a to i proto, že na rozkradení jeho majetku se aktivně podílejí představitelé ruských bezpečnostních struktur.“

Žalobce dále namítl, že tíha důkazního břemene nedopadá pouze na žadatele, ale s ohledem na zvláštnost řízení o azylu, i na správní orgán. Je tedy na správním orgánu, aby si pro žadatelova tvrzení, pokud o nich pochybuje, obstaral takové informace, které mu umožní objektivně rozhodnout, zda tvrzené skutečnosti mohou nebo nemohou zakládat důvodné obavy z pronásledování. Žalobce namítl, že žalovaný zcela bezdůvodně odmítl vyslechnout klíčové svědky, jejichž výslech navrhoval a provést důkaz spisem A. A., vedený stejným správním orgánem o jeho žádosti o poskytnutí mezinárodní ochrany. Ve stejné právní věci již ruská strana požádala o extradici A. A. v r. 2008. Do dnešního dne však nebyl vydán, neboť mnoho nevládních a mezivládních organizací, např. Vysoký komisariát pro uprchlíky při OSN, explicitně formulovaly názor, že vydání je nepřipustné a v rozporu s mezinárodně právními závazky ČR, neboť se jedná o vykonstruované obvinění. Již dvakrát bylo v rámci soudního přezkumu zrušeno rozhodnutí OAMP MV ČR o neudělení mezinárodní ochrany jmenovanému, přičemž Nejvyšší správní soud (dále jen NSS), v obou případech prezentoval názor odpovídající postoji žalobce ohledně práva na spravedlivý proces a důvodnost obav z nelidského a ponižujícího zacházení v zemi původu. Pokud tedy ruská strana neuspěla po dobu osmi let se žádostí o extradici A. A., tedy osoby, která měla údajně vykonat vraždu advokátky podle pokynů žalobce, pak jistě bylo v zájmu ruských úřadů, aby podpořily žádost o extradici žalobce skutečně jasnými důkazy alespoň pro potvrzení důvodnosti podezření ze spáchání inkriminovaného trestného činu. Ve spise ve věci žádosti p. A. o poskytnutí mezinárodní ochrany je založeno prohlášení jednoho z obžalovaných ze spáchání vraždy ze dne 28. 6. 2011, ověřené jeho advokátem, ve kterém je výslovně uvedeno, že již v r. 2002, kdy byla tato osoba ve vazbě, byl na ni orgány činnými v trestním řízení vyvíjen nátlak, aby pomluvila a křivě obvinila ze spáchání zločinu vraždy p. A., přičemž jí bylo vyhrožováno fyzickou likvidací. Jinými slovy, ani přes čtrnáct let, které uplynuly od trestného činu, ani přes odsouzení dalších osob v této věci, nepředložila ruská strana žádné relevantní důkazy podporující důvodnost podezření ze spáchání zločinu žalobcem, a naopak ve spise se nacházejí důkazy, které toto podezření vyvrací. Žalobce odkázal na rozsudek NSS ze dne 21. 12. 2015, č. j. 6 Azs 235/2004-57, ve kterém soud uvedl, že „není povinností žadatele o azyl, aby pronásledování své osoby prokazoval jinými důkazními prostředky než vlastní věrohodnou výpovědí. Je naopak povinností správního orgánu, aby v pochybnostech shromáždil všechny dostupné důkazy, které věrohodnost výpovědi žadatele o azyl vyvracejí či zpochybňují“ a na rozsudek ze dne 27. 3. 2008, č. j. 4 Azs 103/2007-63, ve kterém NSS upřesnil, že „zásada tzv. materiální pravdy má v řízení o udělení azylu svá specifika spočívající v pravidelné nedostatečnosti důkazů prokazující věrohodnost žadatelových tvrzení. Je však na správním orgánu, aby prokázal či vyvrátil pravdivost žadatelových tvrzení, a to buď zcela nevyvratitelně zjištěním přesných okolností vážících se na stěžovatelova

tvrzení, anebo alespoň s takovou mírou pravděpodobnosti, která nevyvolává zásadní pochybnosti o správnosti úsudku správního orgánu.“ Žalovaný tedy zásadním způsobem nedostal své zákonné povinnosti řádně zjistit skutkový stav, přičemž žalobce zdůraznil, že je osobou zcela bezúhonnou, což také zvyšuje kredibilitu jeho výpovědi.

Žalobce také namítl, že napadené rozhodnutí je v rozporu s § 68 odst. 3 správního řádu, je vnitřně nekonzistentní a jednotlivé argumenty si vzájemně odporují. Žalovaný na jedné straně tvrdí, že od žalobce neobdržel avizované vyjádření, na druhé straně připouští, že obdržel vyjádření žalobce a rozsáhle z něj cituje. Je více než zarážející tvrzení žalovaného, že není možné provést důkazy ze spisu p. A., neboť se údajně jedná o zcela odlišnou kauzu, než je žádost žalobce, ačkoli sám žalovaný připouští, že jak p. A., tak žalobce, jsou stíháni v Ruské federaci pro skutkově i právně zcela identický trestný čin. Navíc spis obsahuje řadu důkazů, které vyvracejí podezření, která byla vznesena vůči žalobci. Odůvodnění napadeného rozhodnutí přezkoumatelným způsobem nezachycuje, jak se žalovaný vypořádal s tvrzeními, která žalobce v průběhu řízení opakovaně uplatňoval a dokládal řadou listinných důkazů. Žalovaný dostatečně neodůvodnil, které skutečnosti vzal za podklad svého rozhodnutí, z jakého důvodu považoval azylový příběh předestřený žalobcem za nevěrohodný. V napadeném rozhodnutí chybí konkrétní úvahy, na jejichž základě dospěl žalovaný k závěru, že je žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany nedůvodná. Žalovaný navíc na některé argumenty žalobce, jako např. na odborné články, nebo návrhy na dokazování výsledkem svědků nebo souvisejícím spisem, vůbec nereagoval.

Žalobce také uvedl, že jeho osobní situace, jak ji popsal, pokud mu žalovaný neudělil azyl, je minimálně důvodem pro udělení doplňkové ochrany.

Klíčovou skutečností, kterou je třeba v souvislosti se splněním podmínek pro udělení doplňkové ochrany zkoumat, je skutečnost, zda existuje důvodná obava, že by trestní řízení v dožadujícím státě neodpovídalo zásadám článků 3 a 6 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, anebo trest odnětí svobody uložený nebo předpokládaný v dožadujícím státě by nebyl vykonán v souladu s požadavky čl. 3 této Úmluvy. Uvedl, že nesouhlasí s tvrzením žalovaného, že požadavky na spravedlivý proces nejsou dodržovány principiálně toliko v případě procesů s politickým obsahem nebo procesu obdobného typu, což však není jeho případ. Přesto, že Ústava Ruské federace zakazuje mučení či jiné nelidské a kruté zacházení, podle respektovaných mezinárodních nevládních i mezivládních organizací lze konstatovat, že orgány činné v trestním řízení v mnohých případech používají mučení, týrání a fyzické násilí s cílem vynutit z podezřelých přiznání viny. Fyzické týrání podezřelých osob je přitom zacíleno právě na přiznání podezřelé osoby ke zločinu, který nebyl spáchán. Policie přitom v takových případech nejčastěji používá elektrické šoky, dušení a natahování nebo stlačování kloubů a vazů, neboť tyto metody méně zanechávají viditelné stopy. Toto konstatuje i Výbor OSN proti mučení a jinému krutému nelidskému nebo ponižujícímu zacházení. Žalovaný v rozhodnutí odkazuje na různé zprávy respektovaných organizací, jako jsou Amnesty International, Human Right Watch, Ministerstva zahraničí USA či informace Odboru lidských práv MZV ČR, ze kterých plyne, že lidská práva jsou v Ruské federaci závažně porušována, zejména v rámci trestních řízení či výkonu trestu jsou osoby podrobovány špatnému a nedůstojnému zacházení, nebo dokonce bití a mučení, ale nikterak tyto informace nepromítá do rozhodnutí v inkriminované věci. Ze zpráv renomovaných organizací obsažených ve spise je přitom zjevné, že k mučení, absenci práva na spravedlivý proces atd., dochází i v jiných případech než v případech politických vězňů nebo osob podezřelých z politicky motivovaných deliktů. Trestní řízení v Rusku nelze v žádném případě posoudit jako nestranné a humánní, nýbrž jako řízení vedené principem moci, kdy veřejný

zájem je jednoznačně nadřazen nad práva stíhaných nebo odsouzených osob, nezávisle na jakýchkoliv dalších garancích, jako je právo na spravedlivý proces, nebo právo na respektování lidské důstojnosti a podobně. Pokud přitom uvážíme hrozbu doživotí, která žalobci reálně hrozí, v kontextu obecně velmi špatných podmínek ve vězeňském prostředí v dožadujícím státě, jakož i širokého porušování práv a svobod vězňů, a to nejen politických, v době absence nezávislosti soudů, možnosti omezení osob na osobní svobodě bez soudního procesu a podobně, lze jen těžko souhlasit s konstatováním, že v jeho případě, který není politicky aktivní, takové zacházení nehrozí. K tvrzení žalovaného, že nepředložil konkrétní důkazy ohledně perzekuce v zemi původu žalobce, uvedl, že nemá jinou možnost než odkázat na zprávy respektovaných vládních i nevládních institucí o zemi původu a na více než sto padesát rozhodnutí ESLP, kterými bylo konstatováno porušení Úmluvy, případně může doložit prohlášení osob obeznámených s jeho situací a situací v zemi původu a navrhnout výsledky svědků, přičemž ale navržené svědci nebyli žalovaným akceptováni a listinné důkazy byly v podstatě ignorovány.

Žalobce v kontextu otázky dodržování závazků vyplývajících z čl. 3 a 6 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod dodal, že ochota ruských státních orgánů dodržovat své v minulosti explicitně formulované závazky vyplývající z mezinárodního práva či závazky poskytnuté dalším státům, resp. důvěryhodnost takových garancí, je při postoji Ruské federace např. v otázce Krymského konfliktu, eufemisticky řečeno, velmi problematická. Žalovaný zcela opomenul problematiku spojenou s novým federálním zákonem č. 7/FKZ „O změnách ve Federálním ústavním zákonu O ústavním soudu Ruské federace“, který nabyl platnosti 14. 12. 2015. Přitom tento zákon zcela zásadním způsobem omezuje garanci práv zaručených Úmluvou o ochraně lidských práv a svobod občanům Ruské federace a osob, které se nacházejí na jejím území. V době před nabytím účinnosti tohoto zákona zaručovala Ústava Ruské federace alespoň formálně dodržování a plnění všech norem mezinárodního práva. Nová právní úprava však již stanoví, že rozhodnutí o výkonu nebo odmítnutí vykonávat rozhodnutí mezistátního orgánu pro ochranu lidských práv a svobod je v kompetenci orgánů výkonné moci a Ústavního soudu Ruské federace. Ústavní soud Ruské federace tak samostatně rozhoduje, jestli je možné splnit na území Ruska „rozhodnutí mezistátního orgánu pro ochranu lidských práv a svobod“. Základním principem při rozhodování vrcholné ruské soudní instance o aplikaci mezinárodních rozsudků se tak stala „nadřazenost ústavy Ruské federace“. Nová úprava přináší ruskému Ústavnímu soudu široké pravomoci při přijetí rozhodnutí, která ve svém důsledku znamenají možnost ignorovat mezinárodní principy, k jejichž dodržování se Rusko zavázalo podpisem Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod v r. 1996, ačkoliv její ratifikací Moskva uznala jurisdikci štrasburského soudu a zavázala se plnit jeho rozhodnutí. Aktuální právní úprava fakticky zrušila veškeré garance a závazky založené Úmluvou, k jejichž plnění se Rusko zavázalo ratifikací Úmluvy.

Žalobce dále uvedl, že jeho osobní situace, tak jak ji popsal v průběhu řízení o udělení azylu, je důvodem pro udělení doplňkové ochrany či alespoň pro udělení azylu z humanitárních důvodů. Uvedl, že se domnívá, že v jeho věci došlo k porušení zásad týkajících se mezi volnosti správního uvážení, neboť z odůvodnění rozhodnutí není patrné, z jakých jeho osobních poměrů žalovaný vycházel, a z jakých konkrétních skutečností vycházel při úvaze, že mu tento typ mezinárodní ochrany neudělí. Zdůraznil opět, že na území ČR pobývá mnoho let celá jeho nukleární rodina, konkrétně manželka a jeho tři děti, kteří mají všichni trvalý pobyt na území ČR. V ČR má vybudováno veškeré sociální a rodinné zázemí a naopak v zemi původu již zázemí nemá. Domnívá se, že by vyjma zmiňované perzekuce v případě neudělení mezinárodní ochrany a s ní spojené nucené vycestování do

země původu, evidentně znamenalo i rozpad rodiny. Rozhodnutí žalovaného je v tomto směru v podstatě nepřezkoumatelné, neboť explicitně a priori vyloučil udělení jedné z forem mezinárodní ochrany z důvodu rodinné situace, resp. z důvodu práva na sloučení rodiny. V této souvislosti žalobce odkázal na rozsudek NSS ze dne 17. 9. 2010, č. j. 2 Azs 14/2010-92, podle kterého „za určitých, byť výjimečných okolností, by vycestování cizince do země původu, představující porušení jeho práva na rodinný život podle čl. 8 Úmluvy, mohlo představovat vážnou újmu a z tohoto důvodu by mohlo dojít k naplnění podmínek pro udělení doplňkové ochrany podle ustanovení § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu.“ Výše uvedenou argumentaci převzal i první senát NSS v rozhodnutí sp. zn. 1 As 132/2011 ze dne 7. 12. 2011, a lze tak hovořit již o ustálené aplikační praxi. Žalobce uvedl, že je přesvědčen, že vzhledem ke všem uvedeným důvodům je nejen jeho rodinná situace skutečně výjimečná, ale především, že žalovaný nebyl oprávněn tuto alternativu a priori odmítnout, jak nepřezkoumatelně učinil v odůvodnění napadeného rozhodnutí.

V jeho případě se dostaly do rozporu dva mezinárodní závazky ČR. Na jedné straně je to závazek ČR, jakožto smluvní strany Evropské úmluvy o vydávání, na straně druhé je ČR rovněž vázána mezinárodními smlouvami o lidských právech a základních svobodách. Ústavní soud ČR v obdobných věcech přitom zcela jasně judikuje, že v takovém případě je nutné dát přednost závazkům ze smluv o ochraně lidských práv (viz nálezy sp. zn. Pl ÚS 36/01, I. ÚS 752/02). Respekt a ochrana základních práv jsou definičními znaky materiálně chápaného právního státu a proto v případě, že vedle sebe existuje smluvní závazek chránící základní právo a smluvní závazek, který směřuje k ohrožení téhož práva, musí závazek ochrany základních práv převážet.

S ohledem na uvedené žalobce navrhl, aby soud napadené rozhodnutí žalovaného zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení a zároveň uložil žalovanému povinnost zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení.

V písemném vyjádření k žalobě žalovaný uvedl, že žalobce opustil zemi původu v únoru 2005; motivem pro jeho konání byla obava z fyzického napadení, resp. údajné vyhrožování smrtí, ze strany zástupců konkurenční dopravní společnosti, ve které působí zástupci politické strany podnikatelského konkurenta v oboru dopravy. Žalovaný na základě pohovoru se žalobcem a s odvoláním na obsah správního spisu považuje za nesporné, že skutečným důvodem pro podání žádosti o mezinárodní ochranu je obava z fyzického napadení v zemi původu, která souvisí s konkurenčním bojem v podnikatelském prostředí, nikoliv z důvodu pronásledování ve smyslu uplatňování politických práv a svobod, ve smyslu pronásledování, jak má na mysli zákon o azylu. Konstrukci žalobních bodů žalovaný považuje za pouhý obecný výčet ustanovení správního řádu a zákona o azylu, které měl žalovaný porušit, aniž by upřesnil, které konkrétní důkazy či podklady pro rozhodnutí správního orgánu v odůvodnění jeho rozhodnutí chybí; žalobce z premisy *vigilantibus Jura* (necht' si každý střeží svá práva) proto nemůže úspěšně namítat vady učiněné správním orgánem, pokud sám neuvedl skutečnosti či důkazy, které pro takové tvrzení svědčí (viz rozsudek NSS č. j. Azs 221/2005 ze dne 21. 9. 2006).

K námitce nedostatečného zjištění skutkových okolností se žalovaný dovolává rozsudku rozšířeného senátu NSS ze dne 20. 12. 2005, č. j. 2 Azs 92/2005-58, č. 835/2006 Sb., ve kterém NSS vymezil, že „*líčení skutkových okolností nemůže být toliko typovou charakteristikou určitých „obvyklých“ nezákonností, k nimž při vyřizování věcí určitého druhu může docházet, nýbrž zcela jasně individualizovaným, a tedy od charakteristiky jiných konkrétních skutkových dějů či okolností jednoznačně odlišitelným pojmem. Žalobce je též*

povinen vyličit, jakých konkrétních nezákonných kroků, postupů, úkonů, úvah, hodnocení či závěrů se měl správní orgán vůči němu dopustit v procesu vydání napadeného rozhodnutí či přímo rozhodnutím samotným, a rovněž je povinen ozřejmit svůj právní náhled na to, proč se má jednat o nezákonnosti. Právní náhled na věc se přitom nemůže spokojit s obecnými odkazy na určitá ustanovení zákona bez souvislosti se skutkovými výtkami.“

Žalovaný dále uvedl, že země původu žalobce je z pohledu standardů požadovaných v § 14a odst. 1 azylového zákona hodnocena jako země, kde existuje účinná ochrana před vážnou újmou ve smyslu čl. 7 odst. 2 kvalifikační směrnice a žadatel k ní má přístup. To stejné platí i pro situaci, kdy lze vyhledat účinnou ochranu v jiné části země (možnost vnitřní ochrany), proto nejsou dány důvody pro udělení mezinárodní ochrany ve smyslu § 14a odst. 1 azylového zákona. Správní orgán si pro své zjištění obstaral objektivní a vypovídající informace z informačních zdrojů, které jsou respektovány i justičními orgány. Námitka žalobce se proto jeví jako nedůvodná. Uvedl dále, že o humanitární azyl nelze žádat, na jeho udělení není právní nárok, ale ani subjektivní právo - viz rozsudek NSS ze dne 15. 10. 2004, sp. zn. 3 Azs 12/2003, či rozsudek ze dne 22. 1. 2004, sp. zn. 5 Azs 47/2003. Správní orgán o něm rozhoduje na základě správního uvážení; jeho rozhodnutí přezkoumává soud pouze v omezeném rozsahu, a to z hlediska dodržení příslušných procesních předpisů. Z tohoto pohledu považuje žalovaný doplnění žalobního návrhu za právně irelevantní, za návrh, který nemá zákonnou oporu. Žalovaný je rovněž toho názoru, že rodinná a sociálně ekonomická situace žalobce nesvědčí o zvláštním zřetele hodném důvodu pro udělení azylu dle § 14 zákona o azylu.

Žalovaný podotkl, že podle ustálené judikaturní praxe se za důvody hodné zvláštního zřetele, které odůvodňují udělení humanitárního azylu, výslovně nepovažují, mimo jiné, obtíže žadatele (žalobce) stran obživy či možnosti seberealizace. Žalobce nesplňuje ani podmínku zdravotního stavu nebo ohled na vysoký věk (min. 80 let). Jeho námitka se proto jeví jako právně irelevantní.

K námitce neudělení doplňkové ochrany žalovaný uvedl, že se opírá o usnesení NSS ze dne 22. 7. 2014, č. j. 9 Azs 177/2014, ve kterém je stanoveno: „NSS dále posuzoval tvrzení ve vztahu k doplňkové ochraně ve smyslu § 14a zákona o azylu. Stěžovatel je totiž přesvědčen, že bude v Ruské federaci vystaven mučení a nelidskému zacházení. Zdejší soud nijak nebagatelizuje porušování principů spravedlivého (řádného) procesu, k nimž v některých případech dochází v Ruské federaci. Podstatné je, zda je s ohledem na konkrétní okolnosti daného případu důvodné se domnívat, že k takovému excesu, ať už v průběhu soudního řízení nebo v průběhu omezení osobní svobody v souvislosti se soudním řízením, může dojít právě v dané věci. Pokud stěžovatel poukazuje na řadu případů osob, které byly v Ruské federaci ze strany státní moci vystaveny mučení či nelidskému zacházení, NSS k tomu konstatuje, že z tvrzení stěžovatele nevyplývají konkrétní indicie nasvědčující, že by tomu tak mělo být i v jeho případě. I když je zdejší soud z celé řady řízení podrobně obeznámen se zprávami o nevyhovujících poměrech v ruských věznicích a o jednotlivých závažných případech porušování základních lidských práv a krutého zacházení s vězněnými osobami na území Ruské federace (viz např. i rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva ve věci Kalašnikov proti Rusku, Application no. 47095/99), je třeba uvést, že excesy, k nimž příležitostně dochází a jež jsou mezinárodní veřejností oprávněně kritizovány, nemají ráz praxe schvalované či tolerované oficiální veřejnou mocí Ruska, nýbrž jsou ruskými orgány vnímány jako nežádoucí a jako takové potírány“.

Právo žalobce na doplnění či vyjádření se ke skutkovému ději bylo zachováno, žalobce neuplatnil žádné námítky ani připomínky. Svého práva na doplnění nevyužil. Pohovor se žalobcem byl veden v jazyce jím zvoleném za přítomnosti kvalifikovaného tlumočníka a žalobce svým podpisem stvrdil, že jeho obsahu plně porozuměl. Žalovaný je toho názoru, že v souladu s ustálenou judikaturou dodržel procesní postupy, že při hodnocení skutkového děje se řídil zásadou materiální pravdy a pravidlem formální právní logiky, že úplně a řádně zjistil skutečný stav věci a na základě takto zjištěného stavu kvalifikovaně rozhodl. S ohledem na uvedené žalovaný považuje žalobní návrh za nedůvodný, proto navrhl zamítnutí žaloby.

Žalobce podal k vyjádření žalovaného repliku, ve které uvedl, že vyjádření žalovaného potvrzuje nesprávné posouzení věci již v rámci správního řízení a podaným vyjádřením správní orgán pokračuje v nesprávném náhledu na jeho případ, když jeho azylově relevantní obavy nepochopitelně bagatelizuje s tím, že azylově relevantní nejsou, neboť jde jen o obavy z nepřátelského konkurenčního boje mezi jednotlivými podnikateli v Ruské federaci. S takovým náhledem na věc však nelze souhlasit, jeho obavy z porušení čl. 3 a 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv jsou zcela opodstatněné a azylově relevantní. Zejména je třeba poukázat na skutečnost, že správní orgán ve svém rozhodnutí dostatečně nezohlednil tvrzení a důkazy, které v rámci správního řízení předložil. Namítl, že jeho tvrzení, která byla ve většině případu opřena o velmi silné důkazy, správní orgán bagatelizoval a nepřezkoumatelně vyhodnotil jako nedůvodná, i když tato tvrzení jednoznačně hovoří ve prospěch žalobcem namítané důvodnosti žádosti o mezinárodní ochranu. Správní orgán tak podle jeho názoru nedostatečně zjistil skutkový stav věci a v odůvodnění napadeného rozhodnutí se nevypořádal s významnými tvrzeními i důkazy, které v řízení o mezinárodní ochraně předložil. Poukázal dále na skutečnost, že Ústavní soud vydal dne 19. 7. 2016 usnesení sp. zn. I. ÚS 1149/16, kterým odmítl jeho ústavní stížnost ve věci jeho extradice do Ruské federace. V důsledku toho je pak ještě zvýšena závažnost jeho situace z hlediska hrozby vydání k vykonstruovanému trestnímu řízení a tím i hrozba porušení principu non-refoulement Českou republikou. V tuto chvíli závisí pouze na výsledku soudního přezkumu, zda dojde k jeho vydání do Ruské federace. Závěrem žalobce uvedl, že podaná žaloba je důvodná, neboť žalovaný nesprávně posoudil jeho žádost o mezinárodní ochranu jako nedůvodnou a napadené rozhodnutí je pro rozpor s právními předpisy a pro nedostatek důvodů nepřezkoumatelné.

U jednání soudu právní zástupce žalobce uvedl, že azylové řízení je poslední možností obrany žalobce proti vydání do Ruska. Tvrdil, že žalovaný v řízení porušil § 3 a § 68 odst. 3 správního řádu, nezjišťoval důkazy ve prospěch žalobce a neprovedl navrhované klíčové důkazy, které ve prospěch žalobce svědčí. Žalobce navrhl provedení výslechů, správní orgán však výslechy neprovedl, přičemž v rozhodnutí uvedl, že tvrzení žalobce neuvěřil. Správní orgán je však povinen důkazy akceptovat nebo provést. Žalovaný nerespektoval ani odbornou literaturu, která líčí situaci v Ruské federaci. Rozhodnutí žalovaného není podloženo objektivními fakty. V odůvodnění rozhodnutí se žalovaný s provedenými důkazy nevypořádává. Nebylo vyhověno žádosti žalobce o připojení spisu pana A., ve kterém je mnoho důkazů vztahujících se k osobě žalobce a žádost o jeho vydání se týká stejného skutku. Důkazy jsou použitelné k prokázání toho, co hrozí žalobci v případě jeho vydání. Řízení ohledně p. A. trvalo 7 let, rozhodnutí bylo již dvakrát zrušeno. Zdůraznil, že zahájení trestního stíhání po devíti letech od skutku je podezřelé a je to klasická situace, která v Rusku probíhá, jedná se o spojení vlivných skupin se státní mocí. Tato skutečnost má souvislost minimálně s doplňkovou ochranou. Odkázal na rozsudky NSS sp. zn. 5 Azs 10/2012, 7 Azs 16/2014, které se zabývají problémem doplňkové ochrany, na rozsudek Městského soudu v Praze sp. zn. 4 Az 21/2011 a na rozsudek zdejšího soudu sp. zn. 49 Az 14/2014. Uvedl dále, že pokud

nebude rozhodnutí žalovaného zrušeno, otevírá se cesta k rychlé extradici. Je třeba vzít v úvahu, že pokud vlivová skupina dosáhla u žalobce obvinění z vraždy, je třeba počítat s tím, že tato skupina svou věc dokončí. Je zjevné, že ČR musí zabránit vydání žalobce, neboť mu hrozí mučení a porušení práva na spravedlivý proces. Manželka žalobce byla vymazána z databáze Interpolu, z čehož vyplývá, že orgány Interpolu dospěly k závěru, že její obvinění je nesmyslné. Závěrem uvedl, že spojené zločinecké skupiny v Rusku zabírají majetek žalobce, žalobce byl tím, kdo vedl obranu proti tomu. V souvislosti s tím byli žalobce i jeho manželka obviněni z trestných činů. V případě, že bude žalobce v Rusku uvězněn, nedostane nikdo zprávy o tom, že je tam mučen, ale že zemřel, např. na infarkt. Takových případů jako je případ žalobce, je v Rusku mnoho, např. advokát M. zemřel ve věznici, protože úmyslně nebyl ošetřován. Jedná se o standardní postup v Rusku. Důvodem, proč žalobce v Rusku nepřežije, je jeho majetek. Také skutečnost, že ruský Ústavní soud má přednost před rozhodnutími ESLP svědčí o tom, jak dopadnou záruky dané ruskou stranou v případě vydání žalobce. Od spáchání činu v r. 2001 nebyly dosud předloženy žádné nové důkazy.

Pověřená pracovnice žalovaného u jednání soudu odkázala na písemné vyjádření žalovaného k žalobě a dodala, že žalovaný se v rozhodnutí dostatečně vypořádal s tvrzením žalobce a zprávami o zemi původu a zdůraznila, že extradiční řízení je řízením odlišným od řízení o udělení mezinárodní ochrany.

Žalobce u jednání soudu uvedl, že asi před 20 měsíci přijel do ČR, aby organizoval svou obranu, protože se dověděl, že na něj a na jeho manželku byl vydán mezinárodní zatykač. Byli v té době v Itálii. Dne 20. 12. 2014 k němu do domu vtrhla policie a zadržela ho. Dne 5. 1. 2015 mělo začít jeho řízení o udělení státního občanství ČR, a proto si chtěl zajistit čerstvé doklady. Je mu 55 let, nikdy nebyl ve vězení, politicky se neangažoval. Vybral si ČR, protože si zde chtěl zajistit podmínky pro normální život. Uvedl, že je obyčejným člověkem, jen má nemovitosti v Rusku. Rusko zmučovalo v zemi, kde práva člověka nic neznamenaají. Obává se, že v Rusku mu nebude zabezpečen spravedlivý proces. Je zvyklý problémy řešit sám, ale stojí proti němu stát. V ČR se zdržuje asi od r. 2004, přijel na základě víza. Měl udělen dočasný pobyt, později trvalý. Má celkem pět dětí, s manželkou, která je nyní v Itálii, má tři nezletilé děti. Manželka je stále v Itálii, Nejvyšší soud v Itálii nedovolil její vydání do Ruska a nyní se tam vede řízení o její žádosti o udělení azylu. Nezletilé děti jsou v současné době v ČR a stará se o ně babička. K dotazu soudu uvedl, že podíly v jejich společnosti zdědil po své matce a před odjezdem na Kypr je převedl na svoji tetu. Na Kypru se však nedá pobývat dlouhou dobu, jsou to lázně s vysokým UV zářením a hlavním důvodem jejich přestěhování byl zdravotní stav manželky.

V případě svého vydání do Ruska se obává, že nebude schopen bránit svá práva, stojí proti němu lidé z okruhu prezidenta Putina. Je to proto, že jejich rodina vlastní významnou nemovitost v centru Moskvy, dům asi 6000 m², ve kterém se nachází restaurace, supermarket atd. Tento dům je v majetku s.r.o., která se nazývá M. S. k., v této společnosti měla jejich rodina 88% majetku. Zbýlých 12% ovládají minoritní vlastníci. Dále je přesvědčen, že ho ve věznici, případně v trestním táboře zabijí. Nebude mít možnost se bránit, takových případů, jako je jeho případ, je v Rusku mnoho. Tím, že bude ublíženo jemu, bude činen nátlak na jeho manželku. V současné době již místo původního s.r.o. existuje společnost nová a nemovitost je rozdělena na 60 malých kusů. Došlo k tomu tak, že jeho manželka byla obviněna z trestného činu a současně byla zbavena majetku. V Rusku se nestal ještě případ, kdy by bylo obvinění zrušeno. Proto se obává návratu do Ruska. Obává se, že budou porušena jeho procesní práva, zejména právo na obhajobu. V Moskvě se nemohli jeho advokáti seznámit s trestním spisem, tyto informace má od lidí, kteří ho ve věznici navštívili. Údajně budou mít

možnost se seznámit se spisem, až bude on sám v Rusku. Tato skutečnost porušuje trestní řád Ruska. V řízení o jeho extradici bylo ruskou prokuraturou české straně sděleno, že neprokázal svou nevinu. Tím byl porušen princip presumpce neviny. Žádal, aby soud přikázal Ministerstvu vnitra, aby přezkoumalo jeho věc nikoli formálně, ale objektivně a pečlivě.

Ze správního spisu soud zjistil, že dne 4. 5. 2015 podal žalobce žádost o udělení mezinárodní ochrany v ČR, ve které uvedl, že je státním příslušníkem Ruské federace, je tatarské národnosti, bez vyznání a není, ani nikdy nebyl on sám, ani nikdo z jeho rodiny členem politické strany. Má vysokoškolské vzdělání v oboru geologie, pracoval však jako úředník a později podnikal. Je ženatý a má pět dětí. Dvě žijí v Moskvě a tři s manželkou v ČR. Až do odjezdu z Ruska v r. 2000 žil v Moskvě, v letech 2000-2004 pobýval na Kypru a od r. 2004 žije v ČR. Od 20. 12. 2014 je ve věznici. Z vlasti odejel, protože v r. 1998 byla ekonomická krize, mnoho ztratil a byly zhatěny jeho podnikatelské plány. Chtěl proto začít znovu a proto odejel, jel za svým podnikáním, chtěl začít podnikat v obchodě s jachtami, odejel za novým životem, zkušenostmi a příležitostmi. Byl v Rusku jedním z prvních podnikatelů, přežil celé „černé“ zločinecké období a poté v krizi zkrachoval. Proto odejel od toho všeho zločineckého podnikání, kde se nerespektují zákony. Podnikatelé jsou vydírání a není tam bezpečí. Na Kypru žil na základě dlouhodobého pobytu. V r. 2004 si vyřídil české vízum, odletěl do Prahy a od té doby zde žije a má dlouhodobý pobyt. Byl mnohokrát v Rusku, naposledy v r. 2010. Uvedl, že žádá o mezinárodní ochranu, protože je přesvědčen, že pokud by se vrátil do Ruska, nedostalo by se mu příslušné ochrany a bylo by mu vyhrožováno. Sdělil, že ČR je pro něj cílovým státem a chtěl by zde dále podnikat. Na Kypru, v ČR a v Německu se mnohokrát obrátil na ruské velvyslanectví, když si potřeboval něco vyřídit a vždy mu bylo vyhověno. Vypověděl, že v Rusku je stíhán pro vraždu, neví však od kdy. V případě návratu se obává nespravedlivého soudního řízení a provokací ze strany orgánů činných v trestním řízení. Stát není schopen zabezpečit ochranu jeho práv a svobod proti lidem, kteří mu chtějí vzít majetek a je v situaci, kdy bude vydírána jeho rodina. Stát není schopen jeho rodinu ochránit. Toto vydírání bude navíc probíhat prostřednictvím státních orgánů. V podobné situaci jako on se nyní nachází jeho manželka, jde o organizovaný útok na celou jeho rodinu s cílem získat jejich majetek. Ke svému zdravotnímu stavu uvedl, že trpí tachykardií a parodontózou. Má také problémy s pamětí. Dodal, že má strach o svůj život, zdraví a svobodu.

Dne 11. 5. 2015 byl se žalobcem proveden pohovor k jeho žádosti o mezinárodní ochranu, na žádost žalobce v ruském jazyce za přítomnosti tlumočnicka a za přítomnosti jeho tehdejšího právního zástupce JUDr. Milana Kestla. Žalobce vypověděl, že odjel z Ruska v r. 2000, usadil se na Kypru a v r. 2004 přijel do ČR. Do Ruska se mnohokrát vrátil z rodinných a pracovních důvodů. Naposledy tam byl v r. 2010. Zůstala tam jeho rodina, má tam mnoho nemovitostí, kontroloval své podnikání. Při svých cestách z Ruska a do Ruska neměl žádné problémy. Z Ruska odejel a usadil se v zahraničí, protože v r. 1998 byla v Rusku ekonomická krize, snažil se zachránit své podnikání, ale zkrachoval. Jeho příjezd na Kypr byl spojen s možností začít nový život a otevřít nové podnikání. Uvedl, že nešlo jen o peníze, chtěl také zkusit něco nového a měl plné zuby ruské situace, mentality a kriminality. Takové pocity měla tehdy v Rusku spousta lidí. Kromě těchto hlavních důvodů měl i důvody další k odjezdu z vlasti, a to zdraví, ekologii, úroveň zdravotnictví, sportovní možnosti, možnost zabývat se plaváním a jachtingem, noví přátelé a nové zážitky. V r. 1999 mu zemřela matka, což pro něj bylo trauma a potřeboval se s tím nějak vyrovnat. V Rusku nebyl normální život bezpečný, mnoho jeho známých zemřelo, lidé se zabíjeli. Naproti tomu Kypr byl jedním z nejbezpečnějších míst světa. V Rusku docházelo k mnoha vraždám a on už to nechtěl snášet. V Rusku byl v nebezpečí každý, kdo něco měl. On a jeho rodina vlastní mnoho, každý měsíc

se setkávali s bandity, jeho partneři chodili na schůzky s ochrankou. Zákony tehdy v Rusku nefungovaly a nefungují stále, změna je jen v tom, že tehdejší bandité se stali přáteli prezidenta. Za důvod své žádosti o mezinárodní ochranu uvedl obavu o život, dodal, že ví, že v Rusku nebudou dodržena jeho práva, protože se obecně nedodržují. Nevěří ruskému právnímu systému, je přesvědčen, že v případě jeho vydání do Ruska budou porušena jeho procesní práva v trestním řízení, které se proti němu v Rusku vede, budou porušena jeho základní lidská práva, právo na spravedlivý proces, na nedotknutelnost soukromého vlastnictví, bude porušen zákaz mučení a ponižujícího jednání.

Je přesvědčen, že jeho trestní stíhání je spojeno s tím, že jeho rodina vlastní nemovitosti a společnosti s velkými aktivy v oblasti nemovitostí a to v hodnotě 30 miliónů dolarů. Uvedl, že skupina minoritních akcionářů společnosti ve spojení s kriminálními skupinami se již mnoho let nezákonně snaží získat celou společnost. Do této skupiny patří právníci, soudci, státní zástupci a lidé z orgánů činných v trestním řízení. Do r. 2011 se to vše dělo na občansko-právním základě, jeho advokáti však útoky úspěšně odráželi a všechny tyto pokusy ztroskotaly. Od r. 2014 začala proti němu a jeho manželce tato skupina podnikat útoky prostřednictvím trestního práva s cílem je zastrašit a donutit vyměnit jejich majetek za zastavení trestního stíhání.

V srpnu 2014 byla jeho manželka v Itálii zadržena na základě žádosti ruské strany pro podezření z organizace a spáchání podvodu ve zvlášť velkém rozsahu, v březnu 2015 však italský soud její vydání odmítl. Jeho manželka požádala v Itálii o azyl. Když se uvedená skupina dověděla, že jeho manželka nebude vydána, bez jakýchkoliv zákonných oprávnění ji, majitelku 88% akcií, vymazala ze seznamu akcionářů společnosti, přesto, že byl vydán soudní zákaz jakýchkoliv změn v rejstříku akcionářů. Jeho advokáti se nyní snaží dosáhnout zrušení tohoto výmazu.

Vše začalo v r. 1998, kdy mu majitelka 1% akcií nabídla za vysokou cenu jejich prodej, což odmítl. Zachraňoval tehdy společnost před bankrotem a neměl peníze. Řekla, že mu zkazí život. Získala na svou stranu další minoritní akcionáře, vytvořila skupinu akcionářů s podílem asi 12% a spojila se s mafiány. Díky pozici ve společnosti jim umožňovala útoky na něj. Došlo celkem ke čtyřem civilně právním útokům a všem se ubránil. V prvním sporu bylo zpochybněno jeho dědictví po matce, skupina na něj také podala trestní oznámení pro podvod, stíhání však policie zastavila a v civilním sporu se domohl svých práv u Nejvyššího soudu Ruské federace. Další útok spočíval v padělání darovacích smluv, přičemž náprava trvala dlouho. Čtvrtý útok spočíval v tom, že mafiánská skupina zfalšovala darovací smlouvy mezi jeho tetou a manželkou a tyto darovací smlouvy nechala podrobit znaleckému posudku, který pochopitelně shledal, že podpis žadatelovy tety je padělaný. Skupina podala po té na jeho manželku trestní oznámení pro podvod a současně žalobu na neplatnost smluv s tím, že akcie musí připadnout dědičce jeho tety, tedy jeho sestřenici, která také žalobu podala. Tato skupina již dříve napadala žalobami neplatnost darovacích smluv, ale arbitrážní soud rozhodl, že žádná jejich práva nemohla být porušena. Uvedl dále s odkazem na čl. 93 trestního řádu Ruské federace, že policie, která zahájila 22. 4. 2011 trestní stíhání, porušila zákon, neboť všechna dřívější soudní rozhodnutí musí být policií přejata bez dalšího prošetřování, ale cílem toho všeho je přehodnocení platných soudních rozhodnutí. Dne 9. 6. 2011 proběhly domovní prohlídky v kancelářích společnosti, v jeho bytě, bytě jeho manželky a jeho spolupracovníků, zaměstnanců a advokátů a byly bez zaprotokolování zabaveny dokumenty k jeho obhajobě, včetně originálů darovacích smluv. Podle jeho názoru to svědčí o tom, že je policie předpojatá a celá věc je koupená. Domovní prohlídky byly soudem prohlášeny za nezákonné, soud přijal usnesení, že úkony provedené policií byly nezákonné a že je takové jednání nepřipustné.

Zmizely originály i padělky darovacích smluv. Nechal si vypracovat znalecké posudky pravosti podpisů na darovacích smlouvách, které potvrzují jejich pravost. Policie stanovila způsobenou škodu tak, že sečetla veškerá aktiva společnosti a určila podíl 88%, a na základě toho hrozí jeho manželce 10 let vězení za hospodářský trestný čin zvlášť velkého rozsahu. Po té mělo dojít k padělání protokolu o valné hromadě společnosti, kde se měla jeho manželka vzdát svého podílu a ředitelem měl být jmenován zástupce mafiánů, B.. Když bylo jasné, že Itálie jeho manželku do Ruska nevydá, došlo k nezákonnému výmazu jeho manželky z rejstříku akcionářů a majitelem jejího podílu byl zapsán B.. Jeho advokáti v současné době podnikají kroky k nápravě. Podali stížnosti na různé instance ohledně porušení trestního práva, všechny však skončily v rukou těch, proti nimž byly podány. Od Hlavní vyšetřovací správy přišla odpověď, že k porušení zákona nedošlo. Pokud jde o jeho obvinění, vypověděl, že se jedná o vraždu spáchanou v r. 2002, byli za ni již tři lidé odsouzeni. V rámci stíhání byl vyslechnut i jeho bratranec, z něhož chtěli udělat spolupachatele. Když se vrátil z vazební věznice, ukončil s ním a jeho rodinou kontakty. Během výslechu na bratrance velmi tlačili, aby poskytl výpověď, jakou chtěli. Byl vystaven fyzickému i psychickému násilí, o čemž ví z rozhovorů s tetou a sestřenicí. Říkali, že se vrátil jiný člověk a že jej donutili pomluvit ho. Podle informací jeho advokátů byla všechna usnesení ohledně zahájení jeho trestního stíhání a dalších úkonech učiněna v rozporu s ruskými zákony a jsou napsána tak, aby mohlo být trestní stíhání zastaveno pro nedostatek důkazů, pokud by podepsal dokumenty týkající se jeho majetku. Zdůraznil, že důvodem jeho trestního stíhání je docílit jakýmkoliv způsobem jeho návratu do Ruska. Prohlásil, že se obává, že kdyby byl do Ruska vrácen, čekal by jej stejný osud jako jeho bratrance, budou ho týrat a mučit, dokud nepodepíše dokumenty o svém majetku, neboť je to normální praxe. Když bylo jeho stíhání zahájeno, ujistňovali ho jeho advokáti, že věc nemá šanci projít přes kontrolu generální prokuratury, ale když se v listopadu dověděl o vyhlášení pátrání přes Interpol, pochopil, že možnosti těchto lidí nemají meze. Pokračoval, že pochopil, že mu hrozí velké nebezpečí a začal připravovat svou obhajobu. Připustil, že bylo chybou, že již tehdy nepožádal o mezinárodní ochranu, ale nepředpokládal, že to může mít takové následky. Důvodem jeho žádosti o mezinárodní ochranu je jeho obava o život a zdraví a obava, že proces vedený proti němu v Rusku nebude veden spravedlivě, nebude mít možnost se hájit a nebude mu v Rusku poskytnuta ochrana. Chce, aby ČR ochránila jeho, jeho manželku i jeho děti. Pokud by se ocitl v Rusku, nepodepíše žádné dokumenty a tím pádem zemře. Bude postaven před volbu: prosperita jeho dětí, nebo jeho život. Když to podepíše, skončí jeho děti na ulici, když nepodepíše, zemře. Dodal, že kriminální skupinu vede generál-poručík KGB, známý Putina, který vede správu administrace prezidenta pro dozor nad činností orgánů činných v trestním řízení a soudů.

Dne 15. 1. 2016 obdržel správní orgán vyjádření právního zástupce žadatele, Mgr. et Mgr. Marka Čechovského. Ve svém vyjádření zopakoval právní zástupce tvrzení žadatele a dále shrnul obsah současně k vyjádření doložených dokumentů, tedy fotokopii dopisu L. A. a výkonného ředitele Všeruského sociálního hnutí Za lidská práva, L. P., předsedovi Krajského soudu v Praze a prohlášení R. Ch. spolu s jejich překlady do češtiny, a dále článku „Threats to Property Rights in Russia: From Private Coercion to State Aggression“ v anglickém jazyce. Dle prohlášení žadatelovy sestřenice R. Ch. byl v dubnu 2002 v souvislosti s vraždou advokátky I. M. předvolán k výslechu bratranec žadatele a byl na tři týdny vzat do vyšetřovací vazby, kde byl mučen, několikrát byla vyslýchána také teta žadatele F. K., která se své dceři svěřila s tím, že na ni byl vyvíjen nátlak, aby křivě obvinila oba své synovce, především žadatele. Současně měla obdržet anonymní nabídky propuštění žadatelova bratrance za úplatu. Následně p. Ch. zopakovala vyjádření žadatele, popsala průběh domovní prohlídky v r. 2011 a doplnila, že v r. 2014 se domovní prohlídky opakovaly a proběhl nespravedlivý soud s manažerkami společnosti. Právní zástupce dále uvedl, že

trestní stíhání žadatele a žádost o extradici ze strany ruských orgánů zapadají do kontextu plánu na násilné a nezákonné zabrání majetku žadatelovy rodiny, obvinění a extradiční žádost jsou z pohledu českého i ruského práva nedostatečné, neobsahují důkazy o vině žadatele a je zjevné, že jsou účelové a jde jen o další fázi vydírání skupinou minoritních akcionářů společených s vyšetřovacími orgány za účelem převzetí kontroly nad společností a získání jejího nemalého majetku. Právní zástupce dále uvedl, že k vraždě došlo již v r. 2002, v r. 2003 byly tři osoby v této souvislosti odsouzeny a současně bylo vyčleněno stíhání p. A. A., jméno žadatele v tomto trestním řízení nefigurovalo a jeho stíhání bylo zahájeno až v r. 2011. Pokračoval, že žadatel nebyl až do r. 2011 vůbec objektem zájmu ruské strany, cestoval do Ruska a navštěvoval ruské zastupitelské úřady v zahraničí. Sdělil, že v r. 2011 bylo zahájeno stíhání žadatelovy manželky z podnětu minoritních akcionářů, byl na ni vydán mezinárodní zatykač, byla zadržena v Itálii a Nejvyšší soud Italské republiky ji odmítl vydat, neboť žádost byla nedůvodná. Dodal, že v mezidobí byl v ČR zadržen žadatel. Právní zástupce dále uvedl, že případ žadatele není ojedinělý, ale jde o typický příklad nezákonného zabírání majetku, zastrasování, věznění a mučení podnikatelů v Rusku prováděné zločineckými skupinami napojenými na státní struktury. Následně shrnul obsah dopisu hnutí Za lidská práva, internetového článku „Doing Business in Russia“ a doloženého článku „Threats to Property Rights in Russia: From Private Coercion to State Aggression“. Podle nich se nezákonné přebírání vlastnictví společností a zabírání majetku v Rusku děje systematicky a dlouhodobě a jde o velmi rozšířený jev, přičemž ohroženi jsou všichni podnikatelé a vlastníci majetku. Tyto zdroje zmiňují několik případů, kdy došlo k pokusu o nezákonné převzetí majetku pomocí vykonstruované trestněprávní kauzy a uvěznění podnikatelů či vrcholných manažerů s tím, že jen zlomek těchto případů končí dobře pro dotčeného podnikatele. Tvrdil, že případ žadatele odpovídá postupu představenému v článku „Threats to Property Rights in Russia: From Private Coercion to State Aggression“, to je nelegálnímu postupu nižších představitelů státní moci jednajících za úplatu na základě objednávky zločineckých struktur. Právní zástupce své vyjádření uzavřel tvrzením, že žadateli hrozí v zemi původu reálná a bezprostřední újma a že v případě nuceného vycestování bude v Rusku vystaven mučení a jinému nelidskému zacházení a že s ním bude veden zmanipulovaný soudní proces s předem daným výsledkem. Dále tvrdil, že žádost o extradici žadatele je motivována pokusem o získání důvodů k extradici A. A., který má být v Rusku dle tvrzení právního zástupce stíhán z důvodu své národnosti a politických názorů. Právní zástupce dále navrhnul, aby jako součást spisu žadatele byl přibrán celý spis vedený ve věci žádosti o mezinárodní ochranu A. A.. Následně navrhl provedení svědecké výpovědi p. R. Ch. a L. P., výkonného ředitele hnutí Za lidská práva, pokud by správní orgán shledal jako nedostatečná jejich prohlášení. Závěrem vyslovil právní zástupce svou domněnku, že žadatel splňuje podmínky pro udělení azylu dle § 12 písm. b) zákona o azylu, případně by jako případ hodný zvláštního zřetele zasluhoval udělení humanitárního azylu dle § 14 zákona o azylu, či by mu měla být udělena doplňková ochrana dle § 14a odst. 2 písm. b) a d) zákona o azylu.

Dne 31. 3. 2016 pak obdržel správní orgán doplnění vyjádření právního zástupce žadatele, které obsahuje fotokopii dopisu S. G. a jehož překlad si správní orgán obstaral. Pisatelka v dopisu uvádí, že se na ni obrátila sestra žadatele, aby požádala úřady ČR o udělení mezinárodní ochrany výše jmenovanému žadateli. V dopisu shrnula výše již popsání tvrzení žadatele a jeho sestřenice a průběh trestního stíhání v dané věci. Přiznala, že nezná okolnosti případu žadatele a nemůže si o jeho případu učinit úsudek, současně však upozornila na souvislost s případem A. A.. Dále uvedla, že v souvislosti s ekonomickou krizí se stalo rozšířenou praxí zabírání podniků malým a středním podnikatelům silovými strukturami, mj. pomocí zahájení trestního stíhání na základě padělaných důkazů či pochybných svědeckých výpovědí. Pokračovala, že podnikatelé jsou v Rusku zranitelní vůči zvlá

bezpečnostních struktur a chybějící účinné mechanismy obrany, což bylo předmětem schůzky prezidenta Putina s předsedou Ruského svazu průmyslníků a podnikatelů. Dle názoru pisatelky nelze vyloučit, že žadatel a jeho manželka jsou oběťmi podobné zvěle, a že jejich extradice je způsob nátlaku s cílem vzdání se majetku. Dále zpochybnila záruky dané Ruskou federací ohledně závazku zabránění mučení a nelidskému zacházení vůči žadateli s odkazem na zprávu Výboru proti mučení OSN ze dne 6. 8. 2013, která zcela obecně uvádí znepokojení výboru početnými zprávami o tom, že osoby zbavené svobody byly vystaveny mučení nebo krutému zacházení za účelem vynucení přiznání, že tato přiznání byla soudy přijímána, a také nedostatkem zpráv o vyšetřování těchto případů.

Správní orgán uvedl, že v průběhu správního řízení bylo objasněno, že tvrzeným důvodem žádosti o udělení mezinárodní ochrany jmenovaného je jeho obava z podle jeho názoru vykonstruovaného trestního stíhání v Rusku, z nespravedlivého soudního procesu a z nebezpečí jeho života a zdraví v průběhu tohoto procesu. Žadatel také uvedl obecně nebezpečnou situaci v Rusku vyplývající z vysoké míry kriminality. Jmenovaný také zmínil, že má v ČR manželku a tři děti.

Správní orgán při posouzení žádosti o udělení mezinárodní ochrany žalobci z hlediska důvodů pro udělení azylu vycházel především z jeho výpovědi a vyjádření a vyjádření jeho právních zástupců a dále z informací, které shromáždil v průběhu správního řízení ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv v Ruské federaci. Konkrétně vycházel z informací Ministerstva zahraničních věcí ČR (dále jen MZV ČR) č. j. 98845/2015-LPTP ze dne 21. 5. 2015 a č. j. 109403/2013- LPTP ze dne 8. 8. 2013, z informací organizace International SOS č. BMA-4519 ze dne 21. 12. 2012 a č. 4310 ze dne 27. 8. 2012, ze Zprávy Ministerstva zahraničí USA (dále jen MZ USA) o dodržování lidských práv v Rusku ze dne 25. 6. 2015, ze zprávy organizace Freedom House Svoboda ve světě 2015 - Rusko ze dne 28. 1. 2015, z Výroční zprávy organizace Amnesty International 2014/2015 - Ruská federace ze dne 25. 2. 2015, z Výroční zprávy organizace Human Rights Watch 2015 ze dne 29. 1. 2015 a z aktuální verze Infobanky České tiskové kanceláře (dále jen ČTK) Země světa - Ruská federace.

Správní orgán uvedl, že nepovažoval z hlediska zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, za jakkoliv přínosné provedení svědecké výpovědi sestřenice žadatele p. Ch. ani p. P., neboť na základě sdělení právního zástupce nepředpokládal, že by jejich výpovědi mohly obsahovat v porovnání s jejich písemnými vyjádřeními jakékoliv nové skutečnosti. Správní orgán dále nepřijal návrh právního zástupce na zařazení do spisu žadatele jako podklad rozhodnutí kompletní spisový materiál vedený k žádosti o udělení mezinárodní ochrany p. A. A., a to především z důvodu, že se jedná o zcela odlišný případ se zcela odlišnými důvody žádosti, jak ostatně sám právní zástupce ve svém vyjádření popsal. Jediná souvislost spočívá v tom, že oba jmenovaní ruští občané jsou v Rusku trestně stíháni pro účast na totožném případu vraždy. Zatímco p. A., dle sdělení právního zástupce odůvodňuje svou žádost i údajně vykonstruované stíhání svou čečenskou národností a svými politickými názory, výše jmenovaný žadatel uvádí jako jediný důvod snahu určité skupiny zmocnit se jeho majetku. Sám pak není ani čečenského, či šířeji kavkazského původu a ani netvrdil žádné politické přesvědčení či názory, pro něž by měl být pronásledován. Z tohoto důvodu považoval správní orgán v posuzované věci jako zcela nerelevantní dopis S. G., která jednak sama přiznává, že nezná okolnosti případu žadatele a není tedy schopna jeho případ posoudit, a zadruhé uvádí informace ohledně problémů, s nimiž se potýkají ruští občané čečenské národnosti, kterými však žadatel dle vlastních výpovědí nikdy nijak dotčen nebyl, a to již jen proto, že není ani čečenského, ani šířeji kavkazského původu.

Po posouzení výše uvedených tvrzení žadatele o mezinárodní ochranu správní orgán dospěl k závěru, že v průběhu správního řízení neuvedl žádné skutečnosti, na základě kterých by bylo možno učinit závěr, že vyvíjel ve své vlasti činnost směřující k uplatňování politických práv a svobod ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu, za kterou by byl azylově relevantním způsobem pronásledován. Žadatel nesdělil žádnou skutečnost, která by svědčila o tom, že by v Rusku jakýmkoliv způsobem uplatňoval svá politická práva či svobody, jeho problémy v Rusku nijak nesouvisí s jeho případným politickým či jiným veřejným angažmá, nýbrž dle jeho vlastních slov výhradně s jeho podnikatelskou činností, majetkoprávními spory v Rusku a snahou o osobní obohacení. Z jeho výpovědi ani nevyplývá, že by nějakou formu azylově relevantního pronásledování očekával v případě návratu do vlasti.

Správní orgán konstatoval, že žadatel není ve vlasti pronásledován pro uplatňování politických práv a svobod ve smyslu ustanovení § 12 písm. a) zákona o azylu a azyl mu neudělil.

Po provedeném správním řízení nedospěl správní orgán ani k závěru, že by výše jmenovaný mohl ve vlasti pociťovat odůvodněnou obavu z pronásledování z důvodů uvedených v § 12 písm. b) zákona o azylu, tj. z důvodu jeho rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů, či že by mu takové pronásledování hrozilo v případě návratu do některé ze zemí jeho státní příslušnosti. Správní orgán konstatoval, že výčet důvodů uvedených v § 12 písm. b) zákona o azylu je taxativní, to znamená, že jiné, než skutečnosti uvedené v citovaném paragrafu, nezakládají důvod pro udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu. Skutečnost, že v ČR pobývá manželka a děti žadatele, těmto důvodům podřadit rozhodně nelze. Ani vyšší míra korupce či obecné kriminality v zemi původu žadatele, než je běžné v zemích západní Evropy včetně ČR, nelze považovat za důvod k udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu, neboť je nelze podřadit zákonem taxativně stanoveným důvodům pro udělení azylu podle toho zákonného ustanovení.

Žadatel jako důvod své žádosti o mezinárodní ochranu uvedl svou obavu z trestního stíhání, které je dle jeho názoru vykonstruované a je motivováno snahou určitých skupin získat žadatelův majetek, resp. majetek jeho rodiny. K tomu lze uvést pouze to, že trestní stíhání samo o sobě nemůže být důvodem pro udělení azylu, neboť nepředstavuje azylově relevantní pronásledování. Správní orgán podotkl, že vražda je trestným činem i v ČR, konkrétně dle § 140 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, a je jistě povinností příslušných orgánů činných v trestním řízení podezření ze spáchání trestného činu náležitě vyšetřit. Správní orgán může pouze konstatovat, že není v jeho pravomoci posuzovat otázku, zda žadatel spáchal v zemi svého původu trestné činy, pro něž je na území ČR vedeno řízení o jeho extradici, či zda je jeho trestní stíhání vykonstruované. Zásadu, že ve správním řízení ve věci mezinárodní ochrany nelze přezkoumávat zákonnost postupu orgánů země původu v trestním řízení, ostatně stanovil Nejvyšší správní soud v Brně (dále jen NSS) ve svém rozsudku č. j. 4 Azs 519/2004 ze dne 29. 6. 2005. Tuto zásadu rozhodně nelze považovat za překonanou a je tedy stále platná, jak dokazuje mj. usnesení NSS sp. zn. 9 Azs 117/2014 ze dne 22. 7. 2014, které mj. uvádí, že správní orgán „nemá pravomoc posoudit účelovost trestního stíhání, protože k tomu jsou kompetentní orgány činné v trestním řízení v zemi původu.“

Nehledě na to, motivem pronásledování musí být rasa, národnost, náboženství, zastávání politických názorů, pohlaví nebo příslušnost k určité sociální skupině. Výčet

důvodů uvedených v §12 písm. b) zákona o azylu je taxativní, to znamená, že jiné než skutečnosti uvedené v citovaném paragrafu nezakládají důvod pro udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu. Motivem skupiny minoritních akcionářů, či zločinecké skupiny však má být v případě žadatele zcela jednoznačně výhradně snaha o získání majetkového prospěchu. Jmenovaným tvrzenou hrozbu jeho osobě v souvislosti s majetkovými spory v Rusku tak nelze považovat za pronásledování. Tento závěr je také zcela v souladu s ustálenou judikaturou NSS (např. č. j. 2 Azs 60/2003 ze dne 8. 1. 2004, č.j. 2 Azs 40/2003 ze dne 25. 11. 2003, č.j. 1 Azs 232/2004 ze dne 29. 6. 2005, či č.j. 9 Azs 117/2014 ze dne 22. 7. 2014).

Správní orgán se v této souvislosti zabýval také otázkou, zda žadateli hrozí pronásledování pro jeho příslušnost k sociální skupině podnikatelů, jak naznačoval jeho právní zástupce. Nejprve se zabýval tím, zda vůbec sociální skupina podnikatelů existuje. Dle názoru správního orgánu nikoliv, protože jen na základě toho, že někdo podniká, nelze konstruovat existenci sociální skupiny. Podnikatele tedy nelze považovat z hlediska zákona o azylu za „určitou sociální skupinu“, neboť jejich osobní charakteristiky jsou příliš rozdílné.

V souladu se závěrem NSS obsaženým v rozhodnutí sp. zn. 9 Azs 117/2014 ze dne 22. 7. 2014 nelze proto ani dojít k závěru, že jmenovaný byl pronásledován, či mu hrozí pronásledování z důvodu příslušnosti k určité sociální skupině, tedy k sociální skupině podnikatelů. Stav, popisovaný některými informacemi, na něž se jmenovaný odvolává, tedy skutečnost, že velké množství ruských podnikatelů čelí, či v minulosti čelilo snaze kriminálních struktur napojených na státní orgány připravit je o majetek, sama o sobě nemůže prokazovat, že by podnikatelé obecně byli v Rusku pronásledováni. Ostatně tvrzení, že podnikatelé jsou v Rusku obecně vystaveni pronásledování, lze vyloučit již jen z toho důvodu, že celé ruské hospodářství je založeno na soukromém podnikání. Také právním zástupcem předložené dokumenty nehovoří o pronásledování podnikatelů, nýbrž pouze o nebezpečně rozšířeném fenoménu propojení kriminálních skupin se státními strukturami a vysoké míry korupce mezi příslušníky ruských bezpečnostních složek a obecně státních orgánů a o určitém typu hospodářské trestné činnosti. To, že podnikatelé, jejichž aktivity se stanou předmětem policejního vyšetřování, pak často označují takové vyšetřování za neodůvodněné a vykonstruované, je běžné i v ČR, jak lze soudit z mnoha medializovaných případů. S právním zástupcem předložené studie „Threats to Property Rights in Russia: From Private Coercion to State Aggression“ mj. vyplývá, že se výrazně zvyšuje důvěra ruských podnikatelů v soudy, na které se v případě porušení svých práv obracejí stále častěji, a to jak ve sporech se soukromými subjekty, tak ve sporech se státními institucemi. Žadatel také rozhodně nepatří k osobám, na nichž by měl ruský režim zájem a jejichž trestní řízení by proto ovlivňoval. Kromě výše popsaného majetkového sporu neměl nikdy žádné konkrétní problémy. Nikdy se veřejně neangažoval, neprojevoval své politické názory, které by byly v opozici k současnému režimu, dokonce ani žádný politický názor netvrdil, byl zcela politicky indiferentní. Na základě jeho výpovědi ani nelze dojít k závěru, že by ruskými státními orgány nebyla poskytována ochrana jeho práv, včetně práv majetkových, když výslovně vypověděl, že skupina minoritních akcionářů se pokouší převzít jeho podíl již řadu let, jeho advokátům se však daří všechny „útoky“, právní cestou odrážet, a to především pomocí soudů. Z jeho výpovědi je tedy zřejmé, že mu dosud byla příslušnými orgány Ruské federace poskytována ochrana. I nyní dle svých slov pomocí advokátů hájí svá práva a je mu poskytována soudní ochrana, když např. dosáhl soudního zákazu zasahovat do rejstříku akcionářů společnosti. V průběhu pohovoru vyjádřil očekávání, že v civilním sporu dosáhne nápravy podle svého mínění nezákonného jednání vůči své osobě. Také z informace MZV ČR č. j. 109403/2013-LPTP vyplývá, že v Rusku existují možnosti obrany proti porušení práv ze

strany policejních orgánů či proti jejich neadekvátnímu postupu a tyto možnosti jsou občany využívány. Dále je z této informace zřejmé, že pachatelé trestné činnosti, včetně organizovaného zločinu, jsou v souladu s platnou legislativou vyšetřováni a stíháni podobně jako v jiných evropských zemích.

Co se pak týče jmenovaným zmiňované hrozby porušování lidských práv ve vězení v případě návratu do Ruska, správní orgán opakoval, že jejich motivem není žádný ze zákonem taxativně vyjmenovaných důvodů pro udělení azylu. Uvedl, že žadatel tedy neuvedl nic, z čeho by bylo možné usuzovat, že byl ve vlasti vystaven pronásledování ve smyslu zákona o azylu, či že by mu takové pronásledování hrozilo v případě návratu do vlasti. Z jeho výpovědi ani nevyplývá, že by měl někdy nějaké problémy z důvodů uvedených v § 12 písm. b) zákona o azylu, tedy kvůli své rase, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů, a takové problémy nelze očekávat ani do budoucna.

V této souvislosti odkázal opětovně na judikaturu NSS i na judikaturu Evropského soudu pro lidská práva (dále jen ESLP). Dle usnesení NSS sp. zn. 9 Azs 117/2014 ze dne 22. 7. 2014 je vždy nezbytné prokázat, že je s ohledem na konkrétní okolnosti daného případu důvodné se domnívat, že k takovému excesu, tedy k mučení a nelidskému zacházení, ať už v průběhu soudního řízení anebo v průběhu omezení osobní svobody v souvislosti se soudním řízením, může dojít právě v dané věci. NSS zároveň s odkazem na nálezy Ústavního soudu ze dne 11. 9. 2013, sp. zn. III. ÚS 1354/13 uvedl, že ačkoliv nebagatelizuje porušování principů spravedlivého (řádného) procesu, k nimž v některých případech v Ruské federaci dochází, „je potřeba uvést, že excesy, k nimž příležitostně dochází a jež jsou mezinárodní veřejností oprávněně kritizovány, nemají ráz praxe schvalované či tolerované oficiální veřejnou mocí Ruska, nýbrž jsou ruskými orgány vnímány jako nežádoucí a jako takové potírány“. Podle judikatury ESLP pak platí obecný závěr obsažený např. v rozhodnutí ESLP č. 65916/10 (Chentiev a Ibragimov proti Slovensku), že údajné ani prokázané špatné zacházení s jednotlivcem v jednom případě neustavuje důkaz, že jiné osoby budou podrobeny zacházení neslučitelnému s článkem 3 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv, a že pouhá možnost špatného zacházení sama o sobě není dostatečná k tomu, aby způsobila porušení článku 3 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv. Zároveň ESLP zcela jednoznačně vyslovuje, že považuje za zcela legitimní přijetí garancí ruské strany daných v extradičním řízení, že nebude aplikován trest smrti a že nebude vydaná osoba vystavena mučení a nelidskému či ponižujícímu zacházení či trestání. Přestože se v tomto případě jednalo podle názoru lidskoprávních organizací o osoby vystavené v Rusku zvláštnímu riziku z důvodu své národnosti, náboženské i politické profilace, ESLP ve svém stanovisku neshledal důvody k pochybnostem o věrohodnosti garancí daných ruskou stranou a uvedl, že údajné špatné zacházení s třetí osobou „neustavuje důkaz“, že stávající stěžovatelé budou podrobeni zacházení neslučitelnému s článkem 3 Úmluvy.“ ESLP opakovaně zdůraznil, že i podobnost okolností s případy, kdy došlo ke špatnému zacházení, se jedná o pouhou možnost špatného zacházení, která není sama o sobě dostatečná k tomu, aby způsobila porušení článku 3, a na základě těchto skutečností, tedy podobnosti okolností případu nevyplývají podstatné důvody pro závěr o reálné hrozbě a osobním riziku mučení nebo nelidského nebo ponižujícího zacházení nebo trestání ve smyslu článku 3 Úmluvy v případě vydání do Ruska. Jelikož žadatel nepatří dle názoru správního orgánu v Rusku ke zvlášť ohroženým skupinám, ať již z hlediska politické, národnostní či náboženské příslušnosti, a není příslušníkem ani jiné znevýhodněné menšiny, je v jeho případě výše citovaný závěr ESLP rozhodně platný.

Třebaže se citované zdroje shodují, že stav demokracie a respekt k lidským právům

v Rusku je v mnoha ohledech problematický, správní orgán připomíná, že NSS ve svém rozsudku č. j. 3 Azs 303/2004 ze dne 21. 7. 2005 vyložil, že „skutečnost, že v některé zemi existuje autoritářský a nedemokratický režim, který v mnoha případech pošlapává lidská práva, však neznamená, že kterýkoliv občan takové země je tomuto negativnímu vlivu přímo nebo zprostředkovane vystaven (...). Pokud však žadatel o azyl žádnému pronásledování nebo diskriminaci z azylově relevantních důvodů vystaven není (resp. nemůže mít z takového pronásledování nebo diskriminace odůvodněný strach), nebo takové skutečnosti ani netvrdí, pak přes skutečnost, že pochází ze země, která je výše uvedeným způsobem problematická, nesplňuje podmínky pro udělení azylu ve smyslu § 12 zákona o azylu“.

Správní orgán konstatoval, že v případě výše jmenovaného neshledal při jeho návratu do vlasti odůvodněný strach z pronásledování z důvodů ve smyslu ustanovení § 12 písm. b) zákona o azylu.

Správní orgán rozhodující ve věci tak na základě provedeného správního řízení shledal, že žadatel nesplňuje zákonné podmínky pro udělení azylu podle § 12 písm. a) a b) zákona o azylu a azyl neudělil.

Z výpovědi výše jmenovaného v průběhu správního řízení, evidence žadatelů o udělení mezinárodní ochrany v ČR, ani ze zjištění správního orgánu nevyplývá, že by v ČR byl udělen azyl některému z rodinných příslušníků žadatele ve smyslu ustanovení § 13 zákona o azylu. Správní orgán proto konstatoval, že žadatel o udělení mezinárodní ochrany nesplňuje důvody pro udělení azylu podle § 13 zákona o azylu za účelem sloučení rodiny a azyl podle tohoto ustanovení neudělil.

Podle ustanovení § 14 zákona o azylu, jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení azylu podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu.

Správní orgán se v této souvislosti zabýval zejména rodinnou, sociální a ekonomickou situací výše jmenovaného žadatele o udělení mezinárodní ochrany a přihlédl i k jeho věku a zdravotnímu stavu. Uvedl, že z výpovědi žadatele v průběhu správního řízení však nevyplýval žádný zvláštního zřetele hodný důvod pro udělení azylu podle § 14 zákona o azylu. Jmenovaný je dospělou, plně právně způsobilou osobou a dle jeho vlastní výpovědi jeho zdravotní stav nevyžaduje žádnou ve vlasti nedostupnou péči. Jmenovaný sice uvedl, že trpí tachykardií, tedy zvýšenou tepovou frekvencí, a paradentózou, z informací organizace International SOS č. BMA-4519 ze dne 21. 12. 2012 a č. 4310 ze dne 27. 8. 2012 však jasně vyplývá, že příslušná zdravotní péče týkající se těchto onemocnění je v Rusku dostupná. Ostatně ani žadatel netvrdil opak a azylu z humanitárních důvodů se nedomáhal. Právní zástupce sice v podání ze dne 15. 1. 2016 nastínil, že jmenovaný je z hlediska azylu z humanitárních důvodů případem hodným zvláštního zřetele, žádný takový důvod však neuvedl. Správní orgán v této souvislosti odkázal na ustálenou judikaturu NSS, dle které není na udělení azylu dle § 14 zákona o azylu právní nárok a je institutem umožňujícím reagovat na výjimečné případy, např. osob zvláště těžce postižených či nemocných, což žadatelův případ není. Ani existenci rodinných vazeb na území ČR, o nichž se žadatel zmínil, nelze v souladu s ustáleným názorem NSS vyjádřeným např. v rozhodnutí č.j. 3 Azs 12/2003 ze dne 15. 10. 2003, či č.j. 1 Azs 5/2011 ze dne 28. 4. 2011 považovat za důvod pro udělení azylu z humanitárních důvodů, a to tím spíše, že manželka i děti žadatele jsou občany Ruské federace, mají tedy stejnou státní příslušnost jako on sám.

Správní orgán konstatoval, že v průběhu řízení o udělení mezinárodní ochrany výše

jmenovaného nezjistil zvláštní zřetele hodný důvod pro udělení azylu podle § 14 zákona o azylu a azyl neudělil.

Vzhledem k tomu, že nebyly naplněny důvody pro udělení azylu jako vyšší formy mezinárodní ochrany, správní orgán současně posoudil, zda žadatel nesplňuje důvody k udělení doplňkové ochrany, jak je mu uloženo ustanovením § 28 zákona o azylu.

Správní orgán uvedl, že při posouzení žádosti o udělení mezinárodní ochrany výše jmenovaného ve vztahu k existenci důvodů pro udělení doplňkové ochrany vycházel především z jeho výpovědi a vyjádření jeho právních zástupců a dále z informací, které shromáždil v průběhu správního řízení ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv v Ruské federaci, které byly vyjmenovány již výše.

Uvedl, že nepovažoval z hlediska zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, za jakkoliv přínosné provedení svědecké výpovědi sestřenice žadatele p. Ch. ani p. P., neboť na základě sdělení právního zástupce nepředpokládal, že by jejich výpovědi mohly obsahovat v porovnání s jejich písemnými vyjádřeními jakékoliv nové skutečnosti. Správní orgán dále nepřijal návrh právního zástupce na zařazení do spisu žadatele jako podklad rozhodnutí kompletní spisový materiál vedený k žádosti o udělení mezinárodní ochrany p. A. A., a to především z důvodu, že se jedná o zcela odlišný případ se zcela odlišnými důvody žádosti, jak ostatně sám právní zástupce ve svém vyjádření popsal. Jediná souvislost spočívá v tom, že oba jmenovaní ruští občané jsou v Rusku trestně stíháni pro účast na totožném případu vraždy. Zatímco p. A., dle sdělení právního zástupce odůvodňuje svou žádost i údajně vykonstruované stíhání svou čečenskou národností a svými politickými názory, výše jmenovaný žadatel uvádí jako jediný důvod snahu určité skupiny zmocnit se jeho majetku. Sám pak není ani čečenského, či šířeji kavkazského původu a ani netvrdil žádné politické přesvědčení či názory, pro něž by měl být pronásledován. Z tohoto důvodu také považoval správní orgán v posuzované věci jako zcela nerelevantní dopis S. G., která jednak sama přiznává, že nezná okolnosti případu žadatele a není tedy schopna jeho případ posoudit, a za druhé uvádí informace ohledně problémů, s nimiž se potýkají ruští občané čečenské národnosti, kterými však žadatel dle vlastních výpovědí nikdy nijak dotčen nebyl.

Dle § 14a odst. 1 zákona o azylu se doplňková ochrana udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.

Dle § 14a odst. 2 zákona o azylu se za vážnou újmu podle tohoto zákona považuje uložení nebo vykonání trestu smrti, mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky ČR.

Správní orgán uvedl, že jmenovaný neuvedl, ani on sám nezjistil nic, z čeho by bylo možné dojít k závěru, že by mu v případě návratu do vlasti hrozila vážná újma uložením nebo vykonáním trestu smrti. Jmenovanému v případě návratu do vlasti dle názoru správního orgánu nemůže hrozit vážná újma uložením nebo vykonáním trestu smrti, jelikož Ruská federace trest smrti neuplatňuje a neprovádí a je považována za zemi, která v praxi trest smrti

zrušila, jak vyplývá z informace Amnesty International o trestu smrti.

Správní orgán se dále zabýval otázkou, zda žadateli o mezinárodní ochranu hrozí v případě návratu do vlasti nebezpečí mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání ve smyslu čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a Úmluvy proti mučení a jinému krutému, nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání. Znění tohoto zákonného ustanovení bylo přejato z čl. 3 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv. Při interpretaci pojmu „nelidské nebo ponižující zacházení či trest“ vycházel proto správní orgán rozhodující ve věci z rozsudků ESLP. Z jeho judikatury mj. vyplývá, že pouhá možnost špatného zacházení nemá sama o sobě za následek porušení článku 3 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv. Aby bylo možné pokládat trest za „ponižující“ a aplikovat na něj čl. 3 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv, musí ponižení a pokoření, které jej provázejí, dosáhnout mimořádného stupně úrovně, jejíž ohodnocení závisí na souhrnu všech okolností případu. Správní orgán však k takovému závěru v případě žadatele nedospěl. Dle názoru správního orgánu totiž lze doplňkovou ochranu v případě nebezpečí mučení, nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestu shledat pouze tam, kde takové nebezpečí reálně a bezprostředně hrozí, nikoli tam, kde vůbec nastat nemusí či může nastat jedině v případě přidružení se jiných okolností nebo skutečností, které dosud nelze předjímat.

Žadatel vyjádřil v průběhu řízení obavu z porušení svých práv v případě, že bude vydán k trestnímu stíhání do Ruska, neboť jeho trestní stíhání je dle jeho názoru vykonstruované a je motivováno snahou určitých skupin získat žadatelův majetek, resp. majetek jeho rodiny. K tomu správní orgán uvedl, že trestní stíhání samo o sobě nelze hodnotit jako skutečně hrozící vážnou újmu ve smyslu zákona o azylu. Vražda je trestným činem i v ČR, konkrétně dle § 140 trestního zákoníku, a je jistě povinností příslušných orgánů činných v trestním řízení podezření ze spáchání trestného činu náležitě vyšetřit. Konstatoval, že není v jeho pravomoci posuzovat otázku, zda žadatel spáchal v zemi svého původu trestné činy, pro něž je na území ČR vedeno řízení o jeho extradici, či zda je jeho trestní stíhání vykonstruované. K takovému posouzení jsou v každém suverénním státě oprávněny pouze a jen kompetentní orgány činné v trestním řízení, které disponují, na rozdíl od správního orgánu, dostatečnými právními prostředky a zejména zákonem danou pravomocí. Odbor azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra České republiky takovým orgánem rozhodně není. Ostatně podle § 57 odst. 1 písm. c) správního řádu si správní orgán ani nemůže učinit úsudek o tom, zda byl trestný čin spáchán a kdo jej případně spáchal. Podotkl, že účelem řízení ve věci mezinárodní ochrany není ani rozhodnout, zda cizinec, o jehož možné extradici se zároveň v ČR vede příslušné řízení, bude vydán či nikoliv do země své státní příslušnosti, aby tam čelil trestnímu stíhání, případně tam vykonal jemu uložený trest odnětí svobody, a to přestože jeho rozhodnutí o udělení některé z forem mezinárodní ochrany může tento proces přerušit, respektive zcela zastavit a extradici takto i zcela znemožnit. Toto spadá výhradně do působnosti ministra spravedlnosti ČR a kompetentních orgánů, zejména státního zastupitelství a příslušných soudních instancí, jejichž rozhodnutí konečnému rozhodnutí ministra spravedlnosti předchází.

Co se týče případného nebezpečí plynoucího z umístění do vazby a případného trestu za trestný čin, z jehož spáchání je jmenovaný viněn, správní orgán uvedl, že uznává, že výkon vazby či trestu odnětí svobody je jistě nepříjemnou záležitostí v každé zemi, to však nepochybně souvisí se základním charakterem trestu jako preventivního i represivního prostředku. Podle výše citovaných informací se oblast vězeňství jeví z hlediska respektu k lidským právům jako problematická. Přesto ani z těchto zdrojů nevyplývá, že by žadateli mělo automaticky v případě jeho uvěznění hrozit mučení nebo nelidské či ponižující

zacházení nebo trestání. Klíčové v této souvislosti je, že žadatel neuvedl a správní orgán nezjistil žádné věrohodné informace, z nichž by vyplývalo, že mu takové jednání skutečně reálně hrozí. Jak totiž bylo výše uvedeno, ze závazné judikatury ESLP vyplývá, že pouhá možnost špatného zacházení nepředstavuje sama o sobě „skutečné nebezpečí“ vážné újmy a nemá za následek porušení článku 3 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv. ESLP zároveň vyslovil závěr, že údajné ani prokázané špatné zacházení s jednotlivcem v jednom případě neustavuje důkaz, že jiné osoby budou podrobeny zacházení neslučitelnému s článkem 3 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv, a že pouhá možnost špatného zacházení sama o sobě není dostatečná k tomu, aby způsobila porušení článku 3 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv. Zároveň ESLP považuje vydání občana Ruské federace k trestnímu stíhání do vlasti za zcela legitimní a obecně neporušující Úmluvu o ochraně lidských práv a základních svobod a Úmluvu proti mučení a jinému krutému, nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání a zcela jednoznačně vyslovuje, že považuje za zcela legitimní přijetí garancí ruské strany daných v extradičním řízení, že nebude aplikován trest smrti a že nebude vydána osoba vystavena mučení a nelidskému či ponižujícímu zacházení či trestání. Ani konkrétně v případě rozhodnutí ESLP č. 65916/10 (Chentiev a Ibragimov proti Slovensku), přestože se v tomto případě jednalo podle názoru lidskoprávních organizací o osoby vystavené v Rusku zvláštnímu riziku z důvodu své národnosti, náboženské i politické profilace, ESLP ve svém stanovisku neshledal důvody k pochybnostem o věrohodnosti garancí daných ruskou stranou a uvedl, že údajné špatné zacházení s třetí osobou „neustavuje důkaz, že stávající stěžovatelé budou podrobeni zacházení neslučitelnému s článkem 3 Úmluvy.“ ESLP opakovaně zdůraznil, že i podobnost okolností s případy, kdy došlo ke špatnému zacházení, je pouhou možností špatného zacházení, která není sama o sobě dostatečná k tomu, aby způsobila porušení článku 3, a na základě těchto skutečností, tedy podobnosti okolností případu, nevyplývají podstatné důvody pro závěr o reálné hrozbě a osobním riziku mučení nebo nelidského nebo ponižujícího zacházení nebo trestání ve smyslu článku 3 Úmluvy v případě vydání do Ruska. Jelikož žadatel nepatří dle názoru správního orgánu v Rusku ke zvlášť ohroženým skupinám, ať již z hlediska politické, národnosti či náboženské příslušnosti, a není příslušníkem ani jiné znevýhodněné menšiny, je v jeho případě výše citovaný závěr ESLP rozhodně platný.

Uvedl, že žadatel rozhodně nepatří k osobám, na nichž by měl ruský režim zájem a jejichž trestní řízení by proto ovlivňoval. Kromě výše popsaného majetkového sporu neměl nikdy žádné konkrétní problémy. Nikdy se veřejně neangažoval, neprojevoval své politické názory, které by byly v opozici k současnému režimu, dokonce ani žádný politický názor netvrdil. To lze ostatně usoudit i z toho, že své stížnosti proti postupu ruských orgánů činných v trestním řízení adresoval mj. i zcela politické instituci Prezidenta Ruské federace. I on sám při pohovoru dne 11. 5. 2015 sdělil, že má napojení na ruské orgány státní správy, když uvedl, že náměstek ministra vnitra Ruské federace je jeho přítelem. Na základě jeho výpovědi ani nelze dojít k závěru, že by ruskými státními orgány nebyla poskytována ochrana jeho práv, včetně práv majetkových, když výslovně vypověděl, že skupina minoritních akcionářů se pokouší převzít jeho podíl již řadu let, jeho advokátům se však daří všechny „útoky“ právní cestou odrážet, a to především pomocí soudů. Z jeho výpovědi je tedy zřejmé, že mu dosud byla příslušnými orgány Ruské federace poskytována ochrana. I nyní dle svých slov pomocí advokátů hájí svá práva a je mu poskytována soudní ochrana, když např. dosáhl soudního zákazu zasahovat do rejstříku akcionářů společnosti. V průběhu pohovoru vyjádřil očekávání, že v civilním sporu dosáhne nápravy podle svého mínění nezákonného jednání vůči své osobě. Také z informace MZV ČR č. j. 109403/2013-LPTP vyplývá, že v Rusku existují možnosti obrany proti porušení práv ze strany policejních orgánů či proti jejich neadekvátnímu postupu a tyto možnosti jsou občany využívány. Dále je z této informace

zřejmé, že pachatelé trestné činnosti, včetně organizovaného zločinu, jsou v souladu s platnou legislativou vyšetřováni a stíháni podobně jako v jiných evropských zemích. Také ze studie „Threats to Property Rights in Russia: From Private Coercion to State Aggression“, kterou předložil právní zástupce žadatele, mj. vyplývá, že se výrazně zvyšuje důvěra ruských podnikatelů v soudy, na které se v případě porušení svých práv obrací stále častěji, a to jak ve sporech se soukromými subjekty, tak ve sporech se státními institucemi. Mezinárodní ochrana však může být žadateli udělena teprve v případě, že mu byla odepřena ochrana země jeho státní příslušnosti či tato ochrana nebyla ze strany příslušných státních orgánů poskytnuta v odpovídající míře. K tomu, aby mohl být učiněn takový závěr, je ovšem nutné, aby využil všech prostředků, které právní řád jeho vlasti k ochraně práv a svobod jednotlivce poskytuje. Jak již bylo konstatováno, správní orgán připouští, že úroveň korupce je v Rusku velmi vysoká, a je známým faktem, že sporadicky dochází ze strany orgánů činných v trestním řízení k excesům. Z výpovědi žadatele ani z vyjádření právního zástupce však rozhodně neplyne, že by žadateli byla v Rusku odepřena ochrana jeho práv, či mu dokonce bylo znemožněno svá práva hájit, neboť tato ochrana mu byla dle jeho vlastních výpovědí po řadu let poskytována a ani v současnosti nelze dojít k opačnému závěru, když jeho obhájci jeho práva hájí, jak bylo výše podrobně popsáno, a on sám vyjádřil očekávání, že bude ve snaze o dosažení nápravy úspěšný.

Jinou hrozbu v souvislosti s návratem do vlasti jmenovaný neuvedl a ani správní orgán nezjistil. Správní orgán se přitom zabýval i otázkou, zda jmenovanému může hrozit nějaká újma v souvislosti s jeho pobytem v zahraničí a žádostí o mezinárodní ochranu v ČR. Podle výše citovaných informací, např. informace MZV ČR č. j. 98845/2015-LPTP, však takové nebezpečí nehrozí.

Po zhodnocení výpovědi žadatele o okolnostech jeho pobytu ve vlasti před odchodem ze země, posouzení jeho motivů k odchodu z vlasti a výše citovaných aktuálních informačních pramenů nedospěl správní orgán rozhodující ve věci k závěru, že by výše jmenovanému žadateli o mezinárodní ochranu v případě návratu do vlasti hrozilo přímé a bezprostřední nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu.

Správní orgán v případě výše jmenovaného posuzoval také otázku, zda mu v případě návratu do vlasti nehrozí vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu. Na základě informací ČTK i ostatních výše citovaných zdrojů je správnímu orgánu známo, že na území Ruské federace neprobíhá žádný ozbrojený konflikt, jehož důsledky by bylo možno pokládat ve vztahu k žadateli za vážnou újmu podle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu. V ruské části severního Kavkazu sice dochází k občasným střetům mezi bezpečnostními silami a islamistickými povstalci, ty se však omezují výhradně na tyto oblasti a bydliště žadatele, tedy Moskva, jimi není ohroženo.

Případné vycestování výše uvedeného žadatele po posouzení informací o zemi původu a skutečnostech sdělených žadatelem nepředstavuje ani rozpor s mezinárodními závazky ČR. Žadatel sice zmínil, že v České republice pobývají jeho manželka a děti, správní orgán však upozornil, že realizace práva na ochranu rodinného života rozhodně nemůže být důvodem k tomu, aby se žadatel vyhnul trestnímu stíhání, resp. výkonu trestu. O případném vycestování žadatele, tedy v jeho případě o vydání k trestnímu stíhání, a tím odloučení od rodiny, bude rozhodovat zcela v souladu s čl. 32 odst. 4 Listiny základních práv a svobod soud na základě zákona. Nehledě na to, ani samotná existence rodinných vazeb nemůže být důvodem k udělení mezinárodní ochrany v žádné její formě. Jak totiž zcela jednoznačně

opakovaně vyložil NSS, např. ve svém rozhodnutí č. j. 2 Azs 66/2008 ze dne 8. 1. 2009, č. j. 9 Azs 3/2010 ze dne 21. 4. 2010, č. j. 6 Azs 5/2010 ze dne 21. 5. 2010, nebo č.j. 1 Azs 5/2011 ze dne 28. 4. 2011, rodinné vazby cizince v České republice nejsou důvodem pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu.

Správní orgán rozhodující ve věci tak na základě provedeného správního řízení dospěl k závěru, že výše jmenovaný žadatel o mezinárodní ochranu nesplňuje zákonné podmínky pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu a doplňkovou ochranu mu neudělil.

Podle § 14b odst. 1 zákona o azylu se v případě hodném zvláštního zřetele udělí doplňková ochrana za účelem sloučení rodiny rodinnému příslušníkovi osoby požívající doplňkové ochrany, i když v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude v jeho případě zjištěn důvod pro její udělení.

Z výpovědi výše jmenovaného, evidence žadatelů o udělení mezinárodní ochrany v ČR, ani ze zjištění správního orgánu učiněných v průběhu správního řízení nevyplyvá, že by v ČR byla udělena doplňková ochrana některému z rodinných příslušníků žadatele ve smyslu tohoto ustanovení. Správní orgán proto konstatoval, že žadatel o udělení mezinárodní ochrany nesplňuje důvody pro udělení doplňkové ochrany podle § 14b zákona o azylu a doplňkovou ochranu ve smyslu ustanovení § 14b zákona o azylu, neudělil.

Správní orgán rozhodující ve věci tak na základě provedeného správního řízení shledal, že žadatel nesplňuje zákonné podmínky pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a a § 14b zákona o azylu a doplňkovou ochranu mu neudělil.

S ohledem na výše uvedené správní orgán shrnul, že v případě jmenovaného žadatele nebyly naplněny podmínky zákona o azylu pro udělení mezinárodní ochrany a mezinárodní ochranu tudíž neudělil.

Soud posoudil žalobu v rozsahu řádně a včas uplatněných žalobních bodů, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu ke dni vydání napadeného rozhodnutí (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.). Dospěl přitom k závěru, že žaloba je zčásti důvodná.

Článek 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. 6. 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany, který vyžaduje, aby soudy prvního stupně přezkoumávající rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany posuzovaly projednávaný případ dle právního a skutkového stavu ke dni rozhodnutí soudu, se na nyní posuzovaný případ nepoužije. Členské státy Evropské unie jsou povinny výše uvedenou povinnost transponovat do vnitrostátního právního řádu do 20. 7. 2015 (viz čl. 51 odst. 1 směrnice). Podle čl. 52 odst. 1 věty druhé směrnice se žádosti o mezinárodní ochranu podané do 20. 7. 2015 řídí právními a správními předpisy přijatými podle směrnice 2005/85/ES. Směrnice 2005/85/ES přitom povinnost zajistit soudní přezkum rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany podle právního a skutkového stavu ke dni rozhodnutí soudu neobsahovala.

Protože doposud nebyly do českého právního řádu promítnuty požadavky čl. 46 odst. 3 směrnice 2013/32/EU, ačkoliv transpoziční lhůta již uplynula, má uvedený článek směrnice přímý účinek. Jelikož však žádost o mezinárodní ochranu byla v této věci podána dne 4. 5. 2015, směrnice 2013/32/EU na toto řízení (včetně přezkumného řízení soudního) nedopadá. Na věc tak *rationae temporis* dopadá směrnice 2005/85/ES, která neukládá

členským státům povinnost zajistit soudní přezkum rozhodnutí podle stavu ke dni vydání rozhodnutí soudu. Plně se tak prosadí § 75 odst. 1 s. ř. s.

Soud po přezkoumání žalobou napadeného rozhodnutí dospěl k závěru, že skutková zjištění, ze kterých žalovaný vycházel při svém rozhodování, byla dostatečná, pokud se jedná o žádost žalobce o udělení azylu. Žalovaný se zabýval, pokud jde o tuto část žádosti, všemi tvrzeními, která žalobce ve správním řízení uvedl, rozhodnutí v této části dostatečně odůvodnil, a proto má soud za to, že rozhodnutí správního orgánu je v části, týkající se žádosti žalobce o udělení azylu zcela v souladu se zákonem.

Podmínky pro udělení azylu jsou stanoveny v ustanovení § 12, § 13, § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů. Žádost žalobce byla posuzována zejména z hlediska splnění podmínek uvedených v § 12 zákona o azylu. Podle tohoto ustanovení se udělí azyl cizinci, jestliže je v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod /§ 12 písm. a) zákona o azylu/, nebo má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště /§ 12 písm. b) zákona o azylu/. Z uvedeného ustanovení vyplývá, že podmínky pro udělení azylu splňuje cizinec, je-li ve vztahu k jeho osobě zjištěno, že je pronásledován, respektive má odůvodněný strach z pronásledování z důvodů uplatňování určitých politických práv a svobod či politických názorů nebo má odůvodněný strach z pronásledování z důvodů příslušnosti k určité skupině obyvatel (rasové, náboženské, národnostní, sociální).

Soud ze spisu žalovaného zjistil, že žalobce žádný z těchto důvodů uvedených v citovaném ustanovení v průběhu správního řízení netvrdil a jako důvod, pro který podal žádost o udělení mezinárodní ochrany, uvedl, že má obavu o život, ví, že v Rusku nebudou dodržena jeho práva, protože se obecně nedodržují. Bojí se vrátit do Ruska, protože nevěří ruskému právnímu systému, je přesvědčen, že v případě jeho vydání do Ruska budou porušena jeho procesní práva v trestním řízení, které se proti němu v Rusku vede, budou porušena jeho základní lidská práva, právo na spravedlivý proces, na nedotknutelnost soukromého vlastnictví, bude porušen zákaz mučení a ponižujícího jednání. Protože skutečnosti, které žalobce ve své žádosti uvedl, nenaplnují důvod pro udělení azylu podle § 12, žalovaný rozhodl správně, když žalobci azyl podle § 12 zákona o azylu neudělil.

Podle § 13 zákona o azylu se udělí azyl za účelem sloučení rodiny rodinnému příslušníkovi azylanta, kterému byl azyl udělen podle § 12 nebo § 14 tohoto zákona, a to v případě hodném zvláštního zřetele. Z obsahu spisu vyplývá, že žalobce není rodinným příslušníkem osoby, které byl azyl udělen, nejsou tedy splněny podmínky pro udělení azylu podle § 13 zákona.

Podle § 14 zákona o azylu lze udělit azyl z humanitárního důvodu a to tehdy, jestliže v řízení o udělení azylu nebude zjištěn důvod pro udělení azylu podle § 12, musí však jít o případ hodný zvláštního zřetele. Z dikce tohoto právního ustanovení – „ lze udělit azyl“ – je zřejmé, že na udělení humanitárního azylu není právní nárok a je na posouzení správního orgánu, nakolik konkrétní okolnosti uváděné žadatelem o udělení azylu, posoudí jako okolnosti hodné zvláštního zřetele. V daném případě správní orgán po posouzení osobní situace žalobce a poměrů v zemi původu dospěl k závěru, že humanitární azyl neudělí. Udělení azylu z humanitárního důvodu je výlučně věcí volné úvahy správního orgánu

a rozhodnutí o něm podléhá soudnímu přezkumu jen z toho hlediska, zda jeho závěr vychází z dostatečných podkladů a je logicky správný. Soud v této věci zjistil, že osobní poměry žalobce rozhodné pro posouzení, zda splňuje či nesplňuje podmínky pro udělení humanitárního azylu, byly objasněny dostatečně a závěr správního orgánu, že žalobci nelze udělit humanitární azyl podle § 14 zákona o azylu, není se shromážděnými podklady v logickém rozporu. Ani existence rodinných vazeb na území ČR nelze v souladu s názorem NSS vyjádřeným v rozsudku č. j. 3 Azs 12/2003 ze dne 15. 10. 2003, nebo č. j. 1 Azs 5/2011 ze dne 28. 4. 2011, považovat za důvod pro udělení azylu z humanitárních důvodů.

Podle ustanovení § 28 zákona o azylu, správní orgán současně posoudil, zda žadatel splňuje důvody k udělení doplňkové ochrany.

Žalovaný na základě provedeného správního řízení dospěl k závěru, že žalobce nesplňuje zákonné podmínky pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu a doplňkovou ochranu neudělil. Uvedl, že po zhodnocení výpovědi žadatele o okolnostech jeho pobytu ve vlasti před odchodem ze země, posouzení jeho motivů k odchodu z vlasti a citovaných aktuálních informačních pramenů, nedospěl k závěru, že by žadateli v případě návratu do vlasti hrozilo přímé a bezprostřední nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu.

Soud po přezkoumání části rozhodnutí žalovaného vztahujícího se k udělení, resp. neudělení doplňkové ochrany žalobci a souvisejících důkazů, dospěl k závěru, že žalovaný tuto část rozhodnutí nedostatečně odůvodnil.

Podle čl. 3 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a svobod nikdo nesmí být mučen nebo podroben nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestu.

Podle § 50 odst. 4 správního řádu, pokud zákon nestanoví, že některý podklad je pro správní orgán závazný, hodnotí správní orgán podklady, zejména důkazy, podle své úvahy; přitom pečlivě přihlíží ke všemu, co vyšlo v řízení najevo, včetně toho, co uvedli účastníci.

Podle § 68 odst. 3 správního řádu se v odůvodnění uvedou důvody výroku nebo výroků rozhodnutí, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů a informace o tom, jak se správní orgán vypořádal s návrhy a námitkami účastníků a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí.

Jednou ze základních povinností správního orgánu je zjistit stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, pečlivě přihlížet ke všemu, co vyjde v řízení najevo a co uvedou účastníci (viz § 50 odst. 4 správního řádu) a v odůvodnění svého rozhodnutí se vypořádat s návrhy a námitkami účastníků a jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí (viz § 68 odst. 3 správního řádu).

Žalobce v průběhu řízení vypověděl, že o zahájení trestního stíhání kvůli obvinění ze spáchání vraždy, se dověděl koncem července 2014. Jedná se o vraždu spáchanou v r. 2002, za kterou byli již tři lidé odsouzeni. V rámci trestního stíhání byl vyslýchán také jeho bratranec, ze kterého chtěli udělat spolupachatele. Během výslechu na něj velmi tlačili, aby poskytl výpověď, jakou chtěli a byl vystaven fyzickému i psychickému násilí. Jeho matka prohlásila, že se vrátil domů jiný člověk. Žalobce uvedl, že se obává, že pokud bude vrácen do Ruska, čekal by jej stejný osud, budou jej týrat a mučit, dokud nepodepíše dokumenty o svém majetku, neboť je to normální praxe. Podle informací od jeho advokátů, jsou usnesení

o zahájení jeho trestního stíhání a dalších úkonech učiněna v rozporu s ruskými zákony a jsou napsána tak, aby mohlo být stíhání zastaveno, pokud by podepsal dokumenty týkající se jeho majetku. Zdůraznil, že důvodem jeho trestního stíhání je docílit jakýmkoliv způsobem jeho návrat do Ruska. Uvedl, že se obává o život a zdraví a že proces vedený proti němu v Rusku nebude veden spravedlivě, nebude mít možnost se hájit a nebude mu v Rusku poskytnuta ochrana. Pokud by se ocitl v Rusku, nepodepíše žádné dokumenty a tím pádem zemře. Uvedl, že celá věc probíhá na objednávku azerbájdžánského podnikatele, mafiána, který chce společnost jeho rodiny převzít. Žije v Americe a je úzce napojen na Putina. Právní zástupce žalobce uvedl, že případ žalobce není ojedinělý, jde o typický příklad nezákonného zabírání majetku, zastrasování, věznění a mučení podnikatelů v Rusku prováděné zločineckými skupinami napojenými na státní struktury. Uvedl, že mu hrozí v zemi původu reálná a bezprostřední újma a v případě nuceného vycestování bude v Rusku vystaven mučení a jinému nelidskému zacházení a bude s ním veden zmanipulovaný soudní proces s předem daným výsledkem.

Žalovaný k posouzení existence důvodů pro udělení doplňkové ochrany vycházel kromě výpovědi žalobce a vyjádření jeho právních zástupců, z informací, které ve správním řízení shromáždil ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv v Ruské federaci vyjmenovaných výše.

Na základě uvedených důkazů dospěl žalovaný k závěru, že žalobce neuvedl a ani on sám nezjistil nic, z čeho by bylo možné dojít k závěru, že by žalobci v případě návratu do země původu hrozila vážná újma uložením nebo vykonáním trestu smrti.

Pokud jde o otázku, zda žalobci hrozí v případě návratu do vlasti nebezpečí mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání ve smyslu čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a Úmluvy proti mučení a jinému krutému, nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání, vycházel žalovaný z rozsudků ESPL, z jehož judikatury vyplývá, že pouhá možnost špatného zacházení nemá sama o sobě za následek porušení čl. 3 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv. Žalovaný uvedl, že podle jeho názoru lze doplňkovou ochranu v případě nebezpečí mučení, nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestu shledat pouze tam, kde takové nebezpečí reálně a bezprostředně hrozí, nikoli tam, kde vůbec nastat nemusí či může nastat jedině v případě přidružení se jiných okolností nebo skutečností, které dosud nelze předjímat. Uvedl, že trestní stíhání samo o sobě nelze hodnotit jako skutečně hrozící vážnou újmu ve smyslu zákona o azylu.

Po zhodnocení výpovědi žadatele o okolnostech jeho pobytu ve vlasti před odchodem ze země, posouzení motivů k odchodu z vlasti a citovaných aktuálních informačních pramenů nedospěl žalovaný k závěru, že by žalobci v případě návratu do vlasti hrozilo přímé a bezprostřední nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 zákona o azylu.

Odůvodnění závěru žalovaného, proč v případě žalobce neshledal důvody pro udělení doplňkové ochrany, považuje soud za nedostatečné. Žalovaný se ve svém odůvodnění rozhodnutí nevypořádal se všemi skutečnostmi, které ve své žádosti a výpovědi uvedl žalobce, přičemž posouzení motivu odchodu z vlasti a okolnosti jeho pobytu ve vlasti, které žalovaný uvedl mezi důvody pro zamítnutí žádosti, nejsou pro posouzení existence důvodů pro udělení doplňkové ochrany rozhodující. Žalovaný se měl zaměřit na řádné odůvodnění toho, zda v případě návratu žalobce do vlasti jsou důvodné obavy, že by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 zákona o azylu a zda nemůže z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem.

Soud ze zprávy Amnesty International, duben 2015, Rozsudky smrti a popravy v r. 2014, kterou obstaralo Ministerstvo vnitra, prověřil a zjistil, že Ruská federace nepatří mezi země, jejichž zákony neumožňují uložit trest smrti. Ruská federace patří mezi země, které si ponechávají v legislativě trest smrti za běžné trestné činy jako je např. vražda, ale které lze v praxi považovat za země, jež trest smrti zrušily, protože v průběhu posledních 10 let nikoho nepopravily a má se za to, že uplatňují zásadu nebo zavedenou praxi neprovádět popravy. V případě Ruské federace zpráva uvádí, že Ruská federace zavedla moratorium na popravy v srpnu 1996, v Čečenské republice však byly v letech 1996-1999 popravy prováděny. Na základě uvedené zprávy soud dospěl k závěru, že žalobci v zemi původu uložení trestu smrti pravděpodobně nehrozí, ale uložení tohoto trestu žalobci, zvláště při obvinění z vraždy, vyloučeno není s ohledem na informaci, že přes zavedenou praxi popravy neprovádět v Ruské federaci, přesto v Čečenské republice popravy prováděny byly.

Žalovaný své odůvodnění neudělení doplňkové ochrany žalobci odůvodnil dále tím, že podle jeho názoru lze doplňkovou ochranu v případě nebezpečí mučení, nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestu shledat pouze tam, kde takové nebezpečí reálně a bezprostředně hrozí, nikoli tam, kde vůbec nastat nemusí nebo může nastat jediné v případě přidružení se jiných okolností nebo skutečností, které dosud nelze předjímat. Tento závěr však žalovaný ve vztahu k žalobci nijak neodůvodnil. Nevysvětlil, proč se domnívá, že žalobci nebezpečí mučení, nelidského nebo ponižujícího zacházení nebo trestání „reálně a bezprostředně“ nehrozí. Žalobce i jeho právní zástupce v průběhu řízení uvedli řadu důvodů, proč se žalobce obává, že pokud bude vrácen do země původu, bude v průběhu vyšetřování, případně ve věznici mučen a mučením nucen k výpovědi, kterou chtějí vyšetřující orgány slyšet, eventuálně k podpisu, kterým by se zbavil majetku rodiny. Žalovaný se s důvody, které v řízení snesli, nijak nevypořádal, jednoduše je pominul.

Co se týče případného nebezpečí plynoucího z umístění žalobce do vazby a případného výkonu trestu za trestný čin, uvedl žalovaný, že podle citovaných informací se oblast vězeňství jeví z hlediska respektu k lidským právům sice jako problematická, přesto ale z těchto zdrojů nevyplývá, že by žalobci v případě jeho uvěznění mělo automaticky hrozit mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání. Odkázal přitom na usnesení NSS sp. zn. 9 Azs 117/2014 ze dne 22. 7. 2014, podle kterého je vždy nezbytné prokázat, že je s ohledem na konkrétní okolnosti daného případu důvodné se domnívat, že k takovému excesu, tedy mučení a nelidskému zacházení, ať již v průběhu soudního řízení anebo v průběhu omezení osobní svobody v souvislosti se soudním řízením, může dojít právě v dané věci. Namítl, že žalobce neuvedl, a ani on sám nezjistil informace, ze kterých by vyplývalo, že žalobci takové jednání skutečně hrozí. Žalovaný konstatoval, že žalobce nepatří k osobám, na nichž by měl ruský režim zájem a jejichž řízení by ovlivňoval.

V souvislosti se shora uvedenými závěry žalovaného soud poukazuje na rozsudek NSS sp. zn. 7 Azs 9/2012 ze dne 12. 4. 2012, ve které NSS uvedl, že „hrozba trestního stíhání či již zahájené stíhání může být sama o sobě azylově relevantní, pokud osobě, jež je jí ohrožena, v souvislosti s tím hrozí skutečně zásadní fyzické či psychické útrapy či dokonce smrt již jen z důvodu, že v zemi původu takové následky trestního stíhání pravidelně (tj. ve významné části případů) nastávají, tj. jsou přiměřeně pravděpodobné (§12 a §14a zákona č. 325/1999 Sb., o azylu). Dále tak tomu může být v případech, kdy je z konkrétních skutečností patrné, že u žadatele se okolnosti jeho stíhání či možného stíhání v nežádoucím směru významně a s velmi tíživými důsledky pro sféru jeho základních práv vymykají obvyklým standardům v zemi původu, např. proto, že stíhání je vedeno z účelových politických důvodů či proto, aby

zastařilo, umlčelo či jinak nelegitimně ovlivnilo stíhaného nebo jej připravilo o majetek, případně zničilo jeho společenské postavení, přičemž prostředky k nápravě takto účelového trestního stíhání a na ochranu stíhaného v zemi původu nejsou k dispozici či jsou neúčinné.“

Pokud jde o závěry ke splnění podmínek pro udělení doplňkové ochrany žalobci, žalovaný uvedl, že z informačních zdrojů „nevyplyvá, že by žalobci v případě jeho uvěznění mělo automaticky hrozit mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání“. Z informací, které žalovaný v řízení shromáždil, však nic podobného nelze vyčíst. O obsahu těchto informací soud pojednává níže. Žalovaný správně odkázal na rozsudek NSS sp. zn. 9 Azs 117/2014 ze dne 22. 7. 2014, ovšem jeho závěrem se při odůvodnění svého rozhodnutí neřídil. Nevypořádal se s tvrzeními žalobce, která se týkají důvodů, proč bylo proti němu podle jeho názoru vzneseno obvinění, a že toto obvinění je vykonstruované, s jeho tvrzením o způsobu výsledku jeho příbuzných a domovních prohlídkách jeho advokátů, nevypořádal se s jeho tvrzením, že veškerá tato činnost orgánů činných v trestním řízení souvisí s tím, že jeho rodina je vlastníkem rozsáhlých nemovitostí v centru Moskvy. To jsou právě konkrétní okolnosti případu žalobce, které neměl žalovaný ve vztahu ke svým závěrům o hrozbě mučení a nelidského zacházení žalobci v zemi původu, ignorovat a podle §68 odst. 3 správního řádu měl uvést podklady, ze kterých při svém rozhodnutí vycházel, s návrhy a námitkami žalobce se měl vypořádat a odůvodnit své úvahy a závěry.

Námítka žalovaného, že žalobce neuvedl a ani on sám nezjistil informace, ze kterých by vyplynulo, že žalobci takové jednání skutečně hrozí (myšleno mučení a nelidské zacházení), je v rozporu s obsahem správního spisu. Jednak v průběhu celého správního řízení žalobce uváděl skutečnosti, kterými se snažil prokázat, že mu takové nebezpečí v případě návratu do Ruska hrozí, jednak sám správní spis obsahuje informaci o hrozbě mučení a nelidského zacházení v Rusku v průběhu vyšetřování trestných činů a ve věznicích. Také s touto zprávou (z jejíhož obsahu soud cituje níže), se žalovaný v odůvodnění svého rozhodnutí nevypořádal.

Ze správního spisu soud však zjistil, že obsah zpráv, na které žalovaný v odůvodnění rozhodnutí odkazuje, je podstatně jiný, než žalovaný v rozhodnutí uvedl.

Soud za účelem zjištění jejich obsahu, a to zejména pokud jde o mučení a jiné kruté, nelidské či ponižující zacházení a pokud jde o stav věznic a dodržování práva na spravedlivý proces, přezkoumal tyto zprávy, neboť žalovaný v odůvodnění rozhodnutí na ně většinou pouze obecně odkazuje, aniž by z nich vyvodil přezkoumatelný závěr.

Soud zjistil, že Výroční zpráva Human Rights Watch 2015 – Ruská federace z 29. 1. 2015, neobsahuje žádné informace k této problematice.

Výroční zpráva Amnesty International 2014/2015 – Ruská federace z 25. 2. 2015 k otázce mučení a jiným formám špatného zacházení uvádí, že: „V celé zemi se nadále objevovaly zprávy o údajných případech mučení a jiného špatného zacházení, zatímco mnozí z těch, kteří usilovali o zjednání nápravy, čelili tlaku, aby své stížnosti stáhli. Mučením vynucená doznání byla používána před soudy jako důkaz. Členové nezávislé veřejné monitorovací komise opakovaně dokumentovali případy mučení a dalších forem špatného zacházení se zadrženými ve vězeňské kolonii a v soudním vazebním středisku IK-5 ve Sverdlovské oblasti“.

Zpráva Freedom House, Svoboda ve světě 2015 – Rusko, neobsahuje žádné informace vztahující se k problému mučení a jiným formám špatného zacházení, ani k otázce vězeňství nebo dodržování práva na spravedlivý proces.

Ze zprávy MZV ČR – Rusko, Informace MZV ze dne 8. 8. 2013 vyplývá pouze, že v Ruské federaci existuje možnost podání stížnosti na neadekvátní postup policejních orgánů či na jejich nečinnost a tato možnost je občany využívána. Další informace ke zjišťované problematice zpráva neobsahuje a stejně tak je neobsahuje ani zpráva MZV ČR z 21. 5. 2015.

Zpráva Ministerstva zahraničních věcí Spojených států amerických – Ruská federace, Zpráva o dodržování lidských práv za r. 2014, z 25. 6. 2015 uvádí v oddíle Respektování nedotknutelnosti osoby a ochrana před případy mučení a jiného krutého, nelidského nebo ponižujícího zacházení či trestání, že „četné věrohodné zprávy ukazovaly na to, že se příslušníci orgánů činných v trestním řízení dopouštěli mučení, špatného zacházení a násilí za účelem vynucení doznání od podezřelých a že státní orgány obecně nepohnaly pracovníky k odpovědnosti za takové jednání. V r. 2013 Evropský soud pro lidská práva vynesl verdikt, že stát porušil zákaz mučení a nelidského či ponižujícího zacházení stanovený v Evropské úmluvě o lidských právech ve 119 případech z celkového počtu 129 případů projednaných tímto soudem ve sledovaném roce. Fyzické špatné zacházení s podezřelými ze strany policistů bylo údajně systémové a obvykle k němu docházelo během prvních několika dní od zatčení. Ze zprávy od skupin zabývajících se lidskými právy a od bývalých policistů vyplývalo, že policisté nejčastěji používali elektrické šoky, dušení a natahování nebo vyvíjení tlaku na klouby a šlachy, neboť se mělo za to, že tyto metody jsou méně náchylné k zanechání viditelných stop.“. Tato zpráva dále obsahuje několik případů osob, které byly během vyšetřování ve vazbě mučeny a jaké byly následky tohoto mučení. Např. zpráva uvádí, že „z Republiky Tatarstán nadále přicházela četná nařčení z policejního mučení. S. N. v r. 2012 zemřel následkem toho, že byl krutě zbit a znásilněn na místní policejní stanici. Ve sledovaném roce se objevily četné nové zprávy o tom, že tatarstánská policie údajně mučila osoby ve vyšetřovací vazbě. Např. M. M. podezřelý ze žhářského útoku v listopadu 2013 uvedl, že jej policie zbila a podrobila jej elektrickým šokům. Jeho komplic Z. byl hospitalizován v prosinci 2013 se závažným poraněním páteře, zhmožděninami po těle a krvi v moči.“ Objevilo se několik zpráv o případech, kdy státní orgány jako nátlakový prostředek použily zadržení obžalovaných osob na dobu až 30 dnů za účelem psychiatrického vyšetření.

Dále v této zprávě, v části týkající se podmínek ve věznicích a vazebních zařízeních, je uvedeno, že podmínky v nich byly různé, ale někdy byly drsné a životu nebezpečné. Omezená dostupnost zdravotní péče, nedostatek potravin, špatné zacházení ze strany dozorců a vězňů, nedostatečná hygiena a přeplněnost byly běžnými jevy ve věznicích. Úroveň zdravotní péče, výživy, větrání a hygieny byla obecně špatná. Pitná voda byla někdy rozdávána na příděl. V pilotním rozsudku Evropského soudu pro lidská práva z r. 2012 v případě Ananajev vs. Rusko se uvádí, že nevyhovující podmínky vazby byly opakujícím se jevem a systémovým problémem v této zemi a tento rozsudek nařídil vládě, aby vypracovala návrh závazného realizačního plánu pro nápravu tohoto stavu. Do konce sledovaného roku však nebyly k dispozici žádné významné aktuální informace o postupu prací pracovní skupiny. Nadále byla významným problémem v řadách vězeňské populace tuberkulóza. Nadále se objevovaly zprávy o týrání vězňů vězeňským personálem. V některých případech vězeňské orgány vyzývaly vězně k tomu, aby týrali některé spoluvězně.

K otázce odepření spravedlivého veřejného soudního procesu je ve zprávě uvedeno, že zákon zaručuje nezávislé soudy, ale soudci nadále podléhali vlivu výkonné složky státní moci,

armády a dalších bezpečnostních složek. Podle dubnové zprávy tehdejšího ombudsmana pro lidská práva se téměř 57% ze 24.930 stížností, jež jeho úřad obdržel v r. 2013, týkalo porušení občanských práv. Více než 67% stížností se týkalo údajného porušení práva na spravedlivý proces. Soudci běžně dostávali telefonáty od nadřízených, v nichž je nadřízený instruoval, jak mají rozhodnout v určitých konkrétních případech. Ve zprávě komisaře pro lidská práva Rady Evropy z listopadu 2013 o ochraně lidských práv v soudním systému v této zemi jsou vysloveny obavy, že „přetrvává dojem, že soudci nejsou chráněni před nepatřičným nátlakem, včetně nátlaku přicházejícího zevnitř ze soudního systému.“

Na základě výše uvedených citací musel soud učinit závěr, že žalovaný zprávy ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv v Ruské federaci, které obstaral za účelem posouzení důvodů pro udělení doplňkové ochrany, vůbec nevyhodnotil a skutečnosti v nich uvedené nepromítl do odůvodnění svého rozhodnutí.

V prvé řadě žalovaný ve svém odůvodnění uvádí, že při hodnocení důvodů pro udělení doplňkové ochrany žalobci vycházel z informačních zdrojů o poměrech v Ruské federaci, ale tyto zprávy žádné relevantní skutečnosti, které by bylo možné využít pro hodnocení, zda jsou splněny důvody pro udělení doplňkové ochrany, až na Zprávu MZV Spojených států amerických ze dne 25. 6. 2015 a částečně i Výroční zprávu Amnesty International 2014/2015-Ruská federace, neobsahují. Žalovaný pouze formálně cituje názvy zpráv a data jejich vydání, aniž by se zabýval jejich obsahem. To se týká zejména zpráv MZV ČR, které se vztahují ke zcela jiné oblasti problémů, žalovaný si však této skutečnosti evidentně nevšiml. Ke skutečnostem, které se vztahují k důvodům, pro které lze udělit doplňkovou ochranu, se ze zpráv, uvedených žalovaným jako východisko pro hodnocení, zda žalobce splňuje podmínky pro udělení doplňkové ochrany, vyjadřují pouze zprávy dvě, a to Výroční zpráva Amnesty International 2014/2015 – Ruská federace z 25. 2. 2015 a zpráva Ministerstva zahraničních věcí Spojených států amerických z 25. 6. 2015-Zpráva o dodržování lidských práv za rok 2014. Žalovaný však obsah těchto zpráv pominul.

Obě citované zprávy potvrzují, že obavy žalobce přednesené v řízení o žádosti o udělení mezinárodní ochrany, jsou důvodné. Soud má za to, že není třeba opakovaně citovat příslušné pasáže ze zpráv, které popisují situaci v Rusku ohledně mučení a jiného nelidského zacházení při vyšetřování trestné činnosti a ve věznicích, poměry ve věznicích a absenci záruk na spravedlivý soudní proces. Soud skutečností uvedeným ve Výroční zprávě Amnesty International 2014/2015 – Ruská federace z 25. 2. 2015 a Zprávě Ministerstva zahraničních věcí Spojených států amerických z 25. 6. 2015-Zpráva o dodržování lidských práv za rok 2014, věří, neboť žádná dosud prezentovaná zpráva o Rusku ani jiný důkaz, v nich uvedené skutečnosti nezpochybnil, natož vyvrátil.

Vzhledem k tomu, že za vážnou újmu podle § 14a odst. 2 zákona o azylu se považuje mezi jiným i mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu a žalovaný se v rozhodnutí se zprávami, tedy důkazy o tom, že v Rusku dochází jak k mučení obviněných ve vazbě tak odsouzených ve věznicích a rovněž k nelidskému nebo ponižujícímu zacházení a trestání obviněných a odsouzených, žádným způsobem nevypořádal a přehlédl jejich obsah, soud musí konstatovat, že jeho rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů.

K posouzení, zda jsou v případě žalobce splněny důvody pro udělení doplňkové ochrany je třeba ale dále posoudit a zejména odůvodnit, zda v případě žalobce jsou obavy, že pokud by byl vrácen do státu, jehož je státním občanem, skutečné výše popsané nebezpečí by

mu hrozilo, důvodné a dále zda nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem. Na obě otázky dává odpověď obsah správního spisu. Je třeba zvážit, zda obavy žalobce jsou důvodné, neboť v případě jeho vydání do vlasti by byl okamžitě umístěn do vazby za účelem trestního stíhání, a jak probíhá vyšetřování trestných činů a jaké jsou poměry v ruských věznicích, je uvedeno výše. Vzhledem k tomu, že byl žalobce ze spáchání trestného činu obviněn, Ruská federace požádala o jeho vydání k trestnímu stíhání a z informací o dodržování lidských práv v Rusku v r. 2014 vyplývá, jak v mnoha případech probíhá vyšetřování trestného činu, na kterém má zájem zájmová skupina, je třeba zvážit a odůvodnit, zda žalobce může z důvodu hrozícího nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, který ho z trestného činu, který je podle jeho přesvědčení vykonstruován za účelem zabavení jeho majetku, obvinil.

Žalovaný v odůvodnění svého rozhodnutí o neudělení doplňkové ochrany žalobci také uvedl, že „žalobce nepatří k osobám, na nichž by měl ruský režim zájem a jejichž řízení by ovlivňoval.“. Toto své stanovisko však nijak neodůvodnil a neuvedl, o jaký důkaz své přesvědčení opírá. V této souvislosti je třeba poukázat na to, že žalobce v průběhu správního řízení tvrdil opak, a tyto jeho námitky žalovaný vypořádal pouze uvedenou větou bez jakéhokoli odůvodnění.

Soud tedy po přezkoumání rozhodnutí žalovaného a řízení, které jeho vydání předcházelo, uzavírá, že žalobce nesplňuje podmínky pro udělení azylu, ale pokud jde o existenci důvodů pro udělení doplňkové ochrany, je rozhodnutí žalovaného v této části rozhodnutí nezákonné pro vady řízení spočívající v nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů, a proto soud rozhodnutí v části týkající se neudělení mezinárodní ochrany podle § 14a a § 14b zrušil a věc vrátil žalovanému v této části k dalšímu řízení. Ve zbytku žalobu zamítl, protože rozhodnutí žalovaného o neudělení mezinárodní ochrany žalobci podle § 12, § 13 a § 14 zákona o azylu shledal správným. V dalším řízení, ve kterém je žalovaný právním názorem soudu vázán (§ 78 odst. 5 s. ř. s.) se žalovaný vypořádá se skutečnostmi obsaženými ve dvou předmětných zprávách o dodržování lidských práv v Ruské federaci, které se vztahují k důvodům pro udělení doplňkové ochrany, eventuálně obstará v řízení zprávy další a aktuálnější, a znovu o udělení mezinárodní ochrany formou doplňkové ochrany rozhodne. Pokud jde o splnění podmínky, zda žalobce má důvodné obavy, že pokud by byl vrácen do země původu, hrozilo by mu skutečné nebezpečí vážné újmy, vyhodnotí mezi jinými jako důkaz i výpověď R. K., která je založena ve správním spise, evidentně nepovšimnuta.

O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce, který byl z poloviny ve věci úspěšný, se práva na náhradu nákladů řízení vzdal, žalovanému náklady řízení v souvislosti s projednávanou věcí nevznikly.

Ustanovenému tlumočnickovi soud přiznal odměnu za tlumočení za 3 hodiny tlumočení ruského jazyka u jednání soudu, po 350,-Kč za 1 hodinu podle vyhlášky č. 37/1967 Sb., k provedení zákona o znalcích a tlumočnících, ve znění pozdějších předpisů, celkem 1050,-Kč, která mu bude vyplacena z účtu Krajského soudu v Praze.

P o u č e n í:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Příkladně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem, to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Praze dne 2. září 2016

Olga Stránská, v.r.
samosoudkyně

Za správnost: Alena Lébllová